

6. oktober 2023

UDKAST

til

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service og forskellige andre love
(Ligestilling af krisecentertilbud til mænd)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1089 af 16. august 2023, som ændret ved § 1 i lov nr. 482 af 12. maj 2023, § 1 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 2 i lov nr. 743 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 109, stk. 1, indsættes efter »vold«: » i nære relationer«, og »trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- og samlivsforhold« udgår.

2. I § 109 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at kvinden og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som kvinden har behov for og ret til efter denne lov.«

Stk. 2-9 bliver herefter stk. 3-10.

3. I § 109, stk. 4 og 5, der bliver stk. 5 og 6, ændres »§§ 9-9 b« til: »§ 9«.

4. I § 109, stk. 6, der bliver stk. 7, ændres »stk. 4 og 5« i 1. pkt. til: »stk. 5 og 6«, og i 2. pkt. ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.

5. I § 109, stk. 7, 2. pkt., som bliver stk. 8, 2. pkt., ændres »Den« til: »For at understøtte formålet med stk. 2 skal den«.

6. I § 109, stk. 8, der bliver stk. 9, indsættes som 6. pkt.:

»Ved fælles forældremyndighed over barnet, kan psykologbehandlingen iværksættes med samtykke alene fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under ophold på boformer efter stk. 1.«

7. Efter § 109 indsættes:

»§ 109 a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til mænd, som har været udsat for vold i nære relationer. Mændene kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Stk. 2. Formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at manden og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som manden har behov for og ret til efter denne lov.

Stk. 3. Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 4. Lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Stk. 5. Boformer efter stk. 1 skal senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i mandens handlekommune, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 6. Boformer efter stk. 1 skal så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest 3 hverdage herefter, give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i mandens handlekommune, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 7. Orienteringerne efter stk. 5 og 6 skal som minimum indeholde mandens og eventuelle børns navne og CPR-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen. For mænd, der optages i boformen anonymt, jf. stk. 3, udelades mandens og eventuelle børns navne og CPR-numre, og det skal i øvrigt sikres, at mandens anonymitet opretholdes.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til mænd på boformer efter denne bestemmelse. For at understøtte formålet efter stk. 2 skal den indledende rådgivning iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere manden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem manden og den medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, senest når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og gives, indtil manden og eventuelle børn er etableret i egen bolig.

UDKAST

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager faren under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandlingen skal have et omfang på mindst 4 timer og op til 10 timer afhængigt af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf. Ved fælles forældremyndighed over barnet, kan psykologbehandlingen iværksættes med samtykke alene fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under ophold på boformer efter stk. 1.

Stk. 10. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 10 timers psykologbehandling til mænd, der får ophold i boformer efter stk. 1. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

§ 109 b. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som har været udsat for vold i nære relationer. Personerne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Stk. 2. Formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at personen og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som personen har behov for og ret til efter denne lov.

Stk. 3. Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 4. Lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Stk. 5. Boformer efter stk. 1 skal senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i personens handlekommune, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 6. Boformer efter stk. 1 skal så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest 3 hverdage herefter, give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i personens handlekommune, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 7. Orienteringerne efter stk. 5 og 6 skal som minimum indeholde personens og eventuelle børns navne og CPR-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen. For personer, der optages i boformen anonymt, jf. stk. 3, udelades personens og eventuelle børns

UDKAST

navne og CPR-numre, og det skal i øvrigt sikres, at personens anonymitet opretholdes.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til personer på boformer efter denne bestemmelse. For at understøtte formålet efter stk. 2 skal den indledende rådgivning iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere personen til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem personen og den medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, senest når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes og gives, indtil personen og eventuelle børn er etableret i egen bolig.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager forælderen under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandling skal have et omfang på mindst 4 timer og op til 10 timer afhængigt af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf. Ved fælles forældremyndighed over barnet, kan psykologbehandlingen iværksættes med samtykke alene fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under ophold på boformer efter stk. 1.

Stk. 10. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 10 timers psykologbehandling til personer, der får ophold i boformer efter stk. 1. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.«

8. I § 163 a, stk. 1, 1. og 2. pkt., indsættes efter »109«: », 109 a, 109 b«.

9. I § 166, stk. 2, ændres »§ 109, stk. 3« til: »§ 109, stk. 4, § 109 a, stk. 4, § 109 b, stk. 4«.

10. I § 177, stk. 1, nr. 5, ændres »§§ 109 og 110« til »§§ 109-110«.

§ 2

I barnets lov, jf. lov nr. 721 af 13. juni 2023, foretages følgende ændring:

UDKAST

1. I § 41 indsættes som *stk. 3 og 4*:

»*Stk. 3.* Kun én forældremyndigheds samtykke kræves, når et barn under 12 år tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi, eller i regi af civilsamfundsorganisationer, som følge af, at barnet har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.

Stk. 4. Kun én forældremyndigheds samtykke kræves, når et barn eller en ung, der er fyldt 12 år, tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi som følge af, at barnet eller den unge har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.«

§ 3

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022, som ændret ved lov nr. 912 af 21. juni 2022, § 2 i lov nr. 482 af 12. maj 2023, § 2 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 1 i lov nr. 754 af 13. juni 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 60, *stk. 1*, ændres »§ 109, *stk. 3*« til »§ 109, *stk. 4*, § 109 a, *stk. 4*, § 109 b, *stk. 4*«.

§ 4

I lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1877 af 27. september 2021, som ændret bl.a. ved § 3 i lov nr. 482 af 12. maj 2023 og senest ved lov nr. 681 af 6. juni 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 63, *stk. 3*, indsættes efter »109«: », 109 a, 109 b«.

§ 5

I lov nr. 342 af 22. marts 2022 om boligforhold, som ændret ved § 2 i lov nr. 889 af 21. juni 2022, § 2 i lov nr. 1311 af 27. september 2022, § 5 i lov nr. 482 af 12. maj 2023 og § 25 i lov nr. 679 af 3. juni 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 57 a, *stk. 3*, indsættes efter »109«: », 109 a, 109 b«.

§ 6

UDKAST

I forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1768 af 30. november 2020, som ændret ved lov nr. 2215 af 29. december 2020 og § 6 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 29 b, 1. pkt., ændres »§§ 109 eller 110« til: »§§ 109-110«, og »eller trusler om vold« udgår.

§ 7

Loven træder i kraft den 1. juli 2024.

§ 8

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og lovforslagets baggrund
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Formål med ophold på et krisecenter
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Krisecentertilbud til voldsudsatte mænd
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Krisecentertilbud til voldsudsatte personer
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Den foreslåede ordning
 - 2.4. Behandling af en psykolog af børn og unge ved kun én forældremyndighedsindehavers samtykke
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets overvejelser
 - 2.4.3. Den foreslåede ordning
3. Ligestillingsmæssige konsekvenser
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning og lovforslagets baggrund

Regeringen offentliggjorde i sommeren 2023 handlingsplan mod partner vold og partnerdrab. Handlingsplanen indeholder 26 initiativer for at styrke indsatsen og sætter kursen for en mere helhedsorienteret og forebyggende indsats mod partnervold og partnerdrab. Som en del af handlingsplanen indgår et initiativ om ligestilling af krisecentertilbud til voldsudsatte mænd og et initiativ om mulighed for, at børn og unge, som har oplevet eller været vidne til fysisk eller psykisk vold i nære relationer kan modtage behandling af en psykolog med kun én forældremyndighedsindehavers samtykke.

Lovforslaget indeholder en række forslag til ændringer af lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1089 af 16. august 2023 (herefter serviceloven), som bl.a. skal sikre en ligestilling af krisecentertilbud til mænd, så mænd udsat for vold i en nær relation kan få støtte og omsorg på krisecentre i lighed med kvinder. Som en del af lovforslaget tydeliggøres desuden de juridiske rammer for indsatsen på midlertidige boformer efter servicelovens § 109, hvor målgruppen for og formål med ophold samt ansvarsfordeling mellem tilbud og kommuner under og efter et ophold præciseres.

VIVEs rapport Partnervold i Danmark 2020 estimerer, at omkring 82.000 kvinder og 43.000 mænd i alderen 16-64 år årligt er udsat for fysisk, psykisk, seksuel og/eller økonomisk vold af en nuværende eller tidligere partner.

Kvinder og mænd udsat for partnervold har i dag ikke samme muligheder for ophold på et krisecenter og dertilhørende hjælp. Voldsudsatte kvinder har ret til ophold på kvindekrisecentre efter servicelovens § 109, hvor kvin-

UDKAST

derne kan være ledsaget af deres børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte. Samtidig har de krav på indledende og koordinerende støtte og vejledning, jf. servicelovens § 109, stk. 7, ligesom både kvinderne og deres børn har ret til op til ti timers gratis psykologbehandling, jf. servicelovens § 109, stk. 8 og 9.

Servicelovens § 109 omfatter ikke mænd udsat for vold i nære relationer. Voldsudsatte mænd kan få ophold på herberger, forsorgshjem m.v. (herefter herberger) efter servicelovens § 110, som henvender sig til en anden og bredere målgruppe end voldsudsatte mænd, og hvortil der ikke er knyttet samme rettigheder som på kvindekrisecentre, herunder psykologhjælp, indsats til ledsagende børn samt indledende og koordinerende støtte og rådgivning. Der har de seneste år løbende, både politisk og i civilsamfundet været opmærksomhed på problemstillingen. Bl.a. har en række civilsamfundsorganisationer, herunder mandekrisecentre og Institut for Menneskerettigheder, anbefalet, at voldsudsatte mænd bør have ret til ophold på specialiserede krisecentre og hjælp på lige fod med voldsudsatte kvinder. Samtidig har kvindekrisecentre og kvindeorganisationer understreget vigtigheden af, at indsatsen til voldsudsatte kvinder, som er mere udsatte for vold, herunder især grov vold og partnerdrab, ikke forringes som følge heraf.

Kvindekrisecentre er historisk vokset ud af det frivillige initiativ. I 2004 fik kvindekrisecentrene sin egen bestemmelse i serviceloven med lov nr. 222 af 31. marts 2004 om ændring af lov om social service og ligningsloven (Forbedringer af ledsageordningen, præcisering af kvindekrisecentrenes virksomhed, indførelse af hjemmel til at drive døgnhuse m.v.), som havde til formål at sætte fokus på kvindekrisecentrenes virksomhed for kvinder, som har været udsat for fysisk, psykisk eller seksuel vold, trusler om vold eller tilsvarende fra ægtefælle eller samlever. Formuleringen dækker over alle former for vold i relation til familie- eller samlivsforhold. En kvinde, som har været udsat for vold i relation til familie- eller samlivsforhold, og som i øvrigt opfylder betingelserne for hjælp efter serviceloven, har således ret til ophold på kvindekrisecenter. Interessenter på voldsområdet har imidlertid peget på, at formuleringen ”eller tilsvarende krise” skaber uklarhed om visitationsgrundlaget til kvindekrisecentre.

Kvindekrisecentre og herberger, herunder mandekrisecentre godkendt efter servicelovens § 110, er omfattet af det såkaldte *selvmøderprincip*, som indebærer en ret for borgeren til at få ophold og modtage hjælp på kvindekrisecentre og herberger uden forudgående kommunal visitation. Selvmøderprincippet og lederens indskrivningsret understøtter, at boformerne har en akut karakter og er afgørende for, at kvinder udsat for vold og de allermost

udsatte borgere kan få akut hjælp og et tag over hovedet uden at skulle afvente en afgørelse fra kommunen.

Selvmøderprincippet har afgørende betydning for personer udsat for vold, som har et akut behov for omsorg, støtte og beskyttelse. Selvmøderprincippet rummer imidlertid elementer, der skaber udfordringer i mødet med kommunens myndighedsansvar for borgeren. Kommunen har det endelige ansvar for borgeren, herunder for at iværksætte de rette indsatser og samtidig finansieringsansvaret for opholdet på boformen, men kommunen har ikke indflydelse på kapaciteten af, optagelsen i eller udskrivning fra boformerne. Det kan medføre uklarhed om, hvem der har ansvaret for borgeren på hvilket tidspunkt, ligesom det kan være svært for kommunen at have et indblik i, hvad borgeren modtager af indsatser som led i opholdet og dermed borgere-ns eventuelle behov for andre indsatser under opholdet.

Efter servicelovens § 109, stk. 8, skal kommunen tilbyde psykologbehandling til alle børn, som følger deres mor på krisecenter. Det er dog ikke alle børn, der har oplevet eller været vidne til vold i nære relationer, som tager ophold på krisecenter. Derfor bør også disse børn få styrket adgang til at kunne modtage behandling af en psykolog, når de har oplevet eller været vidne til fysisk eller psykisk vold i nære relationer. I barnets lov bliver det med § 41 indført, at børn, der er fyldt 12 år, selv kan opsøge og modtage behandling af en psykolog eller en psykoterapeut i regi af en civilsamfundsorganisation, som følge af forældres misbrugsproblemer, psykiske sygdom, konfliktfyldte samlivsophævelse eller overgreb mod barnet eller den unge, eller som følge af at barnet eller den unge har oplevet eller været vidne til fysisk eller psykisk vold i nære relationer. Børn og unge, der har oplevet eller været vidne til vold i nære relationer, bør også få adgang til at modtage behandling af en psykolog, i offentligt eller privat regi. Derfor foreslås det, i forlængelse af den nuværende § 41 i barnets lov, at der kun kræves samtykke fra én forældremyndighedsindehaver, når børn og unge tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi, eller i regi af civilsamfundet, med det formål at afhjælpe følgevirkninger af vold i nære relationer, uanset at der er fælles forældremyndighed.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Formål med ophold på et krisecenter

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 81 i serviceloven, at formålet med at yde støtte til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale pro-

blemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Desuden er formålet at medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau, og at yde kompensation, omsorg og pleje. Indsætterne til voksne skal således 1) forebygge, at den enkeltes problemer forværres, 2) understøtte den enkeltes muligheder for at fastholde egne ressourcer eller fremme øget selvstændighed samt forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion, 3) forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje, 4) fremme inklusion i samfundet, herunder medvirke til at øge den enkeltes mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale relationer, og 5) sikre en helhedsorienteret støtte med tilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 928 af 4. september 2019 (herefter almenboligloven), eller i botilbud efter serviceloven.

Boformer efter servicelovens § 109 er et midlertidigt døgntilbud til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og både kvinder og eventuelt medfølgende børn modtager omsorg og støtte under opholdet.

2.1.2. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets overvejelser

Bestemmelsen om kvindekrisecentre blev indført i serviceloven i 2004 med lov nr. 222 af 31. maj 2004 om ændring af lov om social service og ligningsloven (Forbedringer af ledsageordningen, præcisering af kvindekrisecentrenes virksomhed, indførelse af hjemmel til at drive døgnhuse m.v.). Det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at "[v]oldsramte, voldstruede eller tilsvarende truede kvinder, som f. eks. er på vej til at blive tvunget ind i et ægteskab, kan optages midlertidigt på et kvindekrisecenter.", jf. Folketings-tidende 2003-04, tillæg A, side 3770.

Det er Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet vurdering, at ordene "tilsvarende krise" i § 109, stk. 1, i serviceloven dækker over alle former for vold i relation til familie- eller samlivsforhold. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at forståelsen af vold i nære relationer har udviklet sig siden indførelsen af kvindekrisecentre i serviceloven, bl.a. er psykisk vold blevet indført i straffeloven. Interessenter på voldsområdet har påpeget, at formuleringen "eller tilsvarende krise" bør udgå af bestemmelsen i § 109, stk. 1, og at formålet med denne præcision er at forhindre uklarhed om visitationsgrundlaget til

UDKAST

krisecentre samt at sikre, at ophold på krisecentre udelukkende tilbydes personer med behov for beskyttelse sammen med voldsfaglig behandling og støtte. På den baggrund vurderer Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt at præcisere målgruppebeskrivelsen i servicelovens § 109, stk. 1, herunder særligt, at krisecentre alene henvender sig til personer udsat for vold i en nær relation. Det er ministeriets vurdering, at ændringen af formuleringen ”som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold” i servicelovens § 109, stk. 1, ikke vil ændre målgruppen for krisecentre, men alene præcisere den. Vold i nære relationer omfatter således forskellige former for vold; psykisk vold, herunder stalking, fysisk vold, seksuel vold, økonomisk vold, materiel vold, digital vold, og æresrelateret vold. Volden kan komme til udtryk gennem verbale, nonverbale, digitale og fysiske handlinger. Trusler om vold er også at betragte som vold i nære relationer og vil således også fortsat være omfattet af bestemmelsen. Ministeriet vurderer derfor, at ændringen ikke vil medføre en ændring af målgruppen.

Formålet med at yde støtte til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, herunder på krisecentre, fremgår af servicelovens § 81, jf. pkt. 2.1.1 om beskrivelsen af gældende ret.

De gældende regler er efter ministeriets opfattelse ikke i tilstrækkelig grad tydelige om, at formålet med et ophold på en boform efter § 109 er midlertidigt og ud over støtte, omsorg og rådgivning har til formål at beskytte borgeren og eventuelle ledsagende børn. Derudover er det ikke tilstrækkeligt tydeligt, at den beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kvinden og eventuelle ledsagende børn modtager under opholdet, ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som kvinden har behov for og ret til efter serviceloven. Denne uklarhed kan medføre, at kvinder og eventuelle ledsagende børn har længere ophold end nødvendigt, og at de ikke modtager den hjælp og støtte, som de har behov for og ret til efter serviceloven.

Ophold på krisecentre adskiller sig imidlertid fra den øvrige hjælp, der ydes efter servicelovens voksenbestemmelser, herunder øvrige botilbud, da der er tale om tilbud, hvor kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold uden foregående visitation fra kommunen kan møde op og få midlertidigt ophold (selvmøderprincippet). Sammenholdt med udviklingen i antallet af pladser på kvindekrisecentre og ønsket om, at personer, som akut har brug for ophold, kan få et ophold og hjælpes videre til en selvstændig tilværelse uden vold, vurderes der at være behov for at præcisere formålet med et ophold.

UDKAST

På den baggrund vurderer Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt at indføre en ny formålsbestemmelse, der i tillæg til servicelovens § 81 vil præcisere formålet med ophold på et krisecenter, herunder særligt, at indsatsen under et ophold på et krisecenter udgør en hjælp af midlertidig karakter, som skal hjælpe personer udsat for vold i nære relationer og eventuelle ledsagende børn til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold. Det vurderes i den forbindelse at være hensigtsmæssigt at præcisere, at beskyttelse af personer, der har været udsat for vold i nære relationer, er en væsentlig del af formålet med opholdet.

Dertil vurderes, at en ny formålsbestemmelse vil kunne understøtte tydelighed både i forhold til borgere, boformer og kommuner som ansvarlige myndigheder om både tilbuddets karakter og den gældende ansvarsfordeling mellem boformen og kommune, herunder indholdet af indsatsen på en boform efter servicelovens § 109. En ny formålsbestemmelse vil således også kunne tydeliggøre, at den enkelte borger kan have behov for støtte, der rækker ud over opholdet, behandling eller andet, som ligger ud over den hjælp, som boformen kan tilbyde, og at støtte, omsorg og rådgivning under opholdet ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceloven.

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet ønsker desuden at tydeliggøre, at den indledende og koordinerende rådgivning fra kommunen efter § 109, stk. 7, skal understøtte formålet med et ophold på et krisecenter. De nuværende regler er ikke i tilstrækkelig grad tydelige om formålet med et ophold på et kvindekrisecenter, hvilket kan medføre, at den indledende og koordinerede rådgivning fra kommunen ikke i tilstrækkelig grad understøtter, at kvinder udsat for vold i nære relationer og eventuelle ledsagende børn hjælpes til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold.

På den baggrund vurderer Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt at indføre en ny formålsbestemmelse, der sammen med servicelovens § 109, stk. 7, vil kunne tydeliggøre, at den indledende og koordinerende rådgivning fra kommunen efter § 109, stk. 7, skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og dermed understøtte formålet med et ophold på et krisecenter.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at § 109, stk. 1, i serviceloven affattes således, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold i nære relationer. Kvinden kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

UDKAST

Den foreslåede ændring af servicelovens § 109, stk. 1, vil medføre, at betegnelsen »udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold« erstattes af »udsat for vold i nære relationer«. Lovændringen vil ikke medføre ændringer for målgruppen for servicelovens § 109. Vold i nære relationer vil omfatte forskellige former for vold; psykisk vold, herunder stalking, fysisk vold, seksuel vold, økonomisk vold, materiel vold, digital vold, og æresrelateret vold. Volden kan komme til udtryk gennem verbale, nonverbale, digitale og fysiske handlinger. Trusler om vold er også at betragte som vold i nære relationer og vil således også fortsat være omfattet af bestemmelsen.

Ændringen skal tydeliggøre målgruppen for kvindekrisecentre. Med den foreslåede ændring foreslås en videreførelse af den retstilstand, der hidtil har været gældende efter § 109 i serviceloven vedrørende målgruppen for kvindekrisecentre. Boformer efter servicelovens § 109 vil således fortsat være et midlertidigt døgntilbud til kvinder udsat for vold i nære relationer, herunder også trusler om vold i nære relationer. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og både kvinder og eventuelt medfølgende børn modtager omsorg og støtte under opholdet.

Det foreslås videre, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 109 om, at formålet med et midlertidigt ophold efter § 109, stk. 1, er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at kvinden og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som kvinden har behov for og ret til efter serviceloven.

Hensigten med forslaget er at præcisere formålet med ophold på et kvindekrisecenter, herunder særligt, at indsatsen under et ophold på et kvindekrisecenter skal udgøre en hjælp af midlertidig karakter, som skal hjælpe kvinder udsat for vold i nære relationer og eventuelle ledsagende børn til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold. Dette forudsætter, at kvinder med ophold på et kvindekrisecenter modtager en voldsfaglig indsats, der specifikt retter sig mod voldsproblematikken og konsekvenserne heraf.

Forslaget vil endvidere præcisere, at beskyttelse af kvinder, der har været udsat for vold i nære relationer, er en væsentlig del af formålet med opholdet.

Det foreslås videre, at § 109, stk. 7, 2. pkt., der med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås at blive stk. 8, 2. pkt., affattes således, at for at understøtte formålet efter 109, stk. 2, skal den indledende rådgivning iværksættes så tidligt som

muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere personen til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem personen og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning.

Formålet med ændringen er dermed at sikre, at rådgivningen vil understøtte formålet med et ophold på et kvindekrisecenter efter den foreslåede nye bestemmelse i servicelovens § 109, stk. 2.

For nærmere om målgruppe for kvindekrisecentre samt formål med ophold og den indledende og koordinerende rådgivning henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, 2 og 5, og bemærkningerne hertil.

2.2. Krisecentertilbud til voldsudsatte mænd

2.2.1. Gældende ret

Boformer efter servicelovens § 109 er et midlertidigt døgntilbud til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og både kvinder og eventuelt medfølgende børn modtager omsorg og støtte under opholdet.

Optagelse på kvindekrisecentret kan efter servicelovens § 109, stk. 2, ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det er lederen af boformen, der træffer afgørelse om optagelse og udskrivning, jf. servicelovens § 109, stk. 3.

Kvindekrisecentret har efter servicelovens § 109, stk. 4 og 5, orienteringspligt om optagelse og udskrivning af kvinder og eventuelle ledsagende børn til den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter serviceloven, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019 (herefter retssikkerhedsloven). Orientering om optagelse skal ske senest tre hverdage efter optagelsen, mens orientering om udskrivning så vidt muligt skal ske inden udskrivning fra boformen, dog senest tre hverdage efter. Det følger af § 109, stk. 6, at orienteringerne efter stk. 4 og 5 som minimum skal indeholde kvindens og eventuelle børns navne og CPR-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen. For kvinder, der optages i boformen anonymt, jf. stk. 2, udelades kvindens og eventuelle børns navne og CPR-numre, og det skal i øvrigt sikres, at kvindens anonymitet opretholdes.

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 7, tilbyde indledende og koordinerende rådgivning til kvinder på krisecenter. Den indledende rådgivning skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse på krisecentret og skal introducere kvinden til den koordinerende

UDKAST

rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud.

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 8, tilbyde børn, som ledsager deres mor under et ophold på et krisecenter, psykologbehandling. Dette blev indført med lov nr. 549 af 17. juni 2008 om ændring af lov om social service. Psykologbehandlingen skal tilbydes, uanset hvilken støtte barnet ellers i øvrigt har brug for. Behandlingens omfang kan strække sig mellem fire og ti timer. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog, og pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 9, tilbyde ti timers psykologbehandling til alle kvinder, der får ophold på krisecenter. Dette blev indført med lov nr. 1058 af 30. juni 2020 om ændring af lov om social service. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed og skal iværksættes under opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf. Det er muligt for kvinden at afslå tilbuddet, aftale færre timer eller afbryde forløbet, hvis hun ønsker det. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog.

Mænd, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold, kan ikke få ophold på kvindekrisecentre efter servicelovens § 109.

Efter servicelovens § 110, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp. Blandt § 110-boformerne findes i dag en række specialiserede botilbud, som henvender sig til mænd, som er i krise af forskellige årsager, eksempelvis grundet parbrud eller partnervold. De specialiserede botilbud er godkendt af socialtilsynet som boformer efter servicelovens § 110 og visitation til boformen skal ske inden for rammerne af § 110.

2.2.2. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets overvejelser
VIVEs rapport Partnervold i Danmark 2020 estimerer, at omkring 82.000 kvinder og 43.000 mænd i alderen 16-64 år årligt er udsat for fysisk, psy-

UDKAST

kisk, seksuel og/eller økonomisk vold af en nuværende eller tidligere partner. På trods af at også mænd udsættes for vold i nære relationer, har voldsudsatte mænd i dag ikke de samme muligheder for ophold på et krisecenter og dertilhørende hjælp som voldsudsatte kvinder.

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet finder, at alle personer udsat for vold i en nær relation bør have ret til en specialiseret krisecenterplads, psykologbehandling, omsorg og støtte, beskyttelse og rådgivning samt støtte og psykologhjælp til eventuelle ledsagende børn, og at muligheden for hjælp ikke skal afhænge af køn. Det er derfor ministeriets vurdering, at mænd udsat for vold i en nær relation bør have en lovsikret ret til ophold på krisecenter svarende til den kvinder i dag har efter servicelovens § 109. En sådan ret vil ligeledes sikre, at børn i hjem med vold ikke forskelsbehandles afhængigt af, om de ledsager deres far eller mor under ophold på et krisecenter.

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet finder, at styrkelsen af indsatsen for voldsudsatte mænd ikke må ske på bekostning af indsatsen til voldsudsatte kvinder. Der bør således ikke ske en forringelse af voldsudsatte kvinders rettigheder efter serviceloven. Flere interessenter og organisationer har fremhævet, at der fortsat bør være et stærkt fokus på kønsdimensionen i vold i nære relationer, idet det stadig i langt højere grad er kvinder, der bliver udsat for vold i nære relationer, ligesom at kvinder oftere udsættes for grovere former for vold end mænd. På den baggrund vurderer Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet, at der fortsat skal tages hensyn til det kønnede aspekt i vold i nære relationer. Det er dog samtidig vurderingen, at mænd skal have det samme tilbud om hjælp og støtte, når de bliver udsat for vold i nære relationer.

Det er således ministeriets opfattelse, at der i tillæg til servicelovens § 109 bør indsættes en ny bestemmelse i serviceloven, som vil kunne sikre at også mænd udsat for vold i nære relationer kan få ophold på et krisecenter.

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet finder, at en sådan ny bestemmelse skal indeholde de samme rettigheder som den nuværende § 109, men alene henvende sig til voldsudsatte mænd.

En særskilt bestemmelse til voldsudsatte mænd skal ses i lyset af, at det efter ministeriets opfattelse fortsat vil være størstedelen af voldsudsatte, som har behov og præference for et krisecentertilbud med kønsadskillelse. Samtidig tages der med særskilte bestemmelser til kvinder og mænd hensyn til det kønnede aspekt ved vold i nære relationer samt til den særlige voldsfaglige praksis og ekspertise, som kvindekrisecentre har opbygget ved mangeårig erfaring med voldsudsatte kvinders særlige udfordringer og behov.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som § 109 a i serviceloven. Det foreslås med § 109 a, stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til mænd, som har været udsat for vold i nære relationer. Mændene kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Det foreslåede § 109 a, stk. 1, vil medføre, at voldsudsatte mænd og eventuelt ledsagende børn vil kunne få ophold på et krisecenter, såfremt de i øvrigt opfylder målgruppebetingelserne. Indholdet af bestemmelsen i den foreslåede § 109 a, stk. 1, vil svare til indholdet af servicelovens § 109, stk. 1, som foreslås ændret med lovforslagets § 1, nr. 1.

Formålet med et midlertidigt ophold efter det foreslåede § 109 a, stk. 1, vil være at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at manden og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som manden har behov for og ret til efter serviceloven.

Mænd, som får ophold på boformer efter servicelovens § 109 a, stk. 1, vil kunne få anonymt ophold, og optagelse vil kunne ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det foreslås med § 109 a, stk. 4, at lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Boformer efter det foreslåede § 109 a, stk. 1, vil senest tre hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen og så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest tre hverdage herefter, skulle give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i mandens handlekommune, jf. § 9 i retssikkerhedsloven. Orienteringen vil som minimum skulle indeholde mandens og dennes eventuelle børns navne og CPR-nr. samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen i boformen og udskrivningen fra boformen. Orienteringen kan endvidere med fordel indeholde oplysning om den takstmæssige betaling for opholdet.

Det foreslås videre, at mænd og ledsagende børn får ret til indledende og koordinerende støtte og vejledning samt psykologbehandling svarende til den hjælp, som vil følge af servicelovens § 109, stk. 7-9, jf. lovforslagets § 1, nr. 5 og 6.

For nærmere om krisecentertilbud til voldsudsatte mænd henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, og bemærkningerne hertil.

2.3. Krisecentertilbud til voldsudsatte personer

2.3.1. Gældende ret

Boformer efter servicelovens § 109 er et midlertidigt døgntilbud til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og både kvinder og eventuelt medfølgende børn modtager omsorg og støtte under opholdet. Efter servicelovens § 110, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.2.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Der findes i dag en række botilbud, som henvender sig til både kvinder og mænd udsat for vold, herunder botilbud målrettet kvinder og mænd udsat for æresrelateret vold. For at kunne optage både mænd og kvinder er disse botilbud både godkendt af socialtilsynet som boformer efter servicelovens §§ 109 og 110, og visitation til botilbuddene skal ske inden for rammerne af hhv. §§ 109 og 110. Dertil findes der også botilbud, som er målrettet LGBT+-personer, hvor køn ikke er afgørende for optagelse på boformen. Botilbuddene er godkendt af socialtilsynet som boformer efter servicelovens § 110 og visitation skal ske inden for rammerne af § 110.

2.3.2. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets overvejelser

Ministeriet finder, som beskrevet i pkt. 2.2.2., at det fortsat vil være størstedelen af voldsudsatte, som har behov eller præference for et krisecentertilbud med kønsadskillelse. Som beskrevet i pkt. 2.3.1. findes der imidlertid også botilbud, der både henvender sig til voldsudsatte kvinder og mænd. Det er ministeriets opfattelse, at det kan være relevant at afgrænse målgruppen for et givent krisecenter på baggrund af andre parametre end køn. For eksempel vil et botilbud kunne være målrettet både kvinder og mænd udsat for vold i nære relationer, LGBT+-personer eller personer på flugt fra æresrelaterede konflikter og således ikke være afgrænset på baggrund af køn, men fortsat på baggrund af vold. Krisecentrene vil således kunne indrettes på en måde, hvor der tages hensyn til den enkelte voldsudsattes behov, eksempelvis muligheden for fysisk adskillelse på baggrund af eksempelvis køn, seksuel orientering, kønsidentitet eller æresrelaterede konflikter.

Ministeriet finder derfor også, at der i tillæg til servicelovens § 109 og den i lovforslagets § 1, nr. 7, foreslåede § 109 a om krisecentre for mænd bør indsættes en bestemmelse om krisecentre til personer uden kønsangivelse.

Formålet er at understøtte det enkelte krisecenters valgfrihed til selv at definere målgruppen nærmere og sikre, at alle personer udsat for vold i nære relationer kan få ophold på et krisecenter. Ved at indsætte en særskilt bestemmelse målrettet personer udsat for vold i nære relationer vil det tydeliggøres, at alle personer, herunder også personer, der eksempelvis ikke identificerer sig med deres juridiske køn, har adgang til samme hjælp, som kvinder og deres ledsagende børn i dag har efter servicelovens § 109.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som § 109 b i serviceloven. Det foreslås med § 109 b, stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som har været udsat for vold i nære relationer. Personerne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Det foreslåede § 109 b, stk. 1, vil medføre, at voldsudsatte personer og eventuelt ledsagende børn vil kunne få ophold på et krisecenter, såfremt de i øvrigt opfylder målgruppebetingelserne. Indholdet af bestemmelsen i den foreslåede § 109 b, stk. 1, vil svare til indholdet af servicelovens § 109, stk. 1, som foreslås ændret med lovforslagets § 1, nr. 1.

Formålet med et midlertidigt ophold efter det foreslåede § 109 b, stk. 1, vil være at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at personen og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som personen har behov for og ret til efter serviceloven.

Personer, som får ophold på boformer efter servicelovens § 109 b, stk. 1, vil kunne få anonymt ophold, og optagelse vil kunne ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det foreslås med § 109 b, stk. 4, at lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Boformer efter det foreslåede § 109 b, stk. 1, vil senest tre hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen og så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest tre hverdage herefter skulle give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i personens handlekommune, jf. § 9 i retssikkerhedsloven. Orienteringen vil som minimum skulle indeholde personens og dennes eventuelle børns navne og CPR-nr. samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen i boformen og udskrivningen fra boformen. Orienteringen kan endvidere med fordel indeholde oplysning om den takstmæssige betaling for opholdet.

Det foreslås videre, at personer og ledsagende børn får ret til indledende og koordinerende støtte og vejledning samt psykologbehandling svarende til den hjælp, som følger af servicelovens § 109, stk. 7-9, som foreslås ændret med lovforslagets § 1, nr. 5 og 6.

For nærmere om krisecentertilbud til voldsudsatte personer henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, og bemærkningerne hertil.

2.4. Behandling af en psykolog af børn og unge med kun én forældremyndighedsindehavers samtykke

2.4.1. Gældende ret

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 8, tilbyde børn, som ledsager deres mor under et ophold på et krisecenter, psykologbehandling. Dette blev indført med lov nr. 549 af 17. juni 2008 om ændring af lov om social service og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet m.m., udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn, borgerstyret personlig assistance, styrket indsats over for kvinder og børn på krisecentre m.v.). Psykologbehandlingen skal tilbydes, uanset hvilken støtte barnet i øvrigt har brug for. Behandlingens omfang kan strække sig mellem fire og ti timer. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog, og pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Pligten til at tilbyde psykologbehandling supplerer de allerede eksisterende forpligtelser, som kommunalbestyrelsen har i forhold til at hjælpe børn og unge med behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen skal således fortsat iværksætte støttende indsatser efter § 32 i barnets lov for barnet, når der er behov herfor.

Det fremgår ikke af servicelovens § 109, stk. 8, hvorvidt det ved fælles forældremyndighed er tilstrækkeligt, at moderen, som barnet følger på krisecenter, samtykker til psykologbehandlingen, eller hvorvidt der også skal indhentes samtykke fra en eventuel anden forældremyndighedsindehaver i tilfælde med fælles forældremyndighed. Dette indebærer, at spørgsmålet om samtykke til psykologbehandling efter servicelovens § 109, stk. 8, er undergivet reglerne om forældremyndighed i forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1768 af 30. november 2020.

Efter forældreansvarslovens § 2 kan forældremyndighedens indehaver træffe afgørelse om barnets personlige forhold ud fra barnets interesse og

UDKAST

behov. Det følger af lovens § 3, at når forældre har fælles forældremyndighed, kræver væsentlige beslutninger vedrørende barnets forhold enighed mellem forældrene. Den forælder, som barnet har bopæl hos (bopælsforælderen), kan dog på egen hånd træffe afgørelse om overordnede forhold i barnets daglige liv. Dette indebærer, at eksempelvis væsentlig medicinsk behandling og væsentlige indgreb betragtes som væsentlige beslutninger, der kræver samtykke fra begge forældremyndighedsindehavere, mens en bopælsforælder på egen hånd kan give samtykke til, at barnet behandles hos en skolepsykolog.

Det fremgår af bemærkningerne til § 1, nr. 13, i lov nr. 549 af 17. juni 2008 om ændring af lov om social service (Forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet m.m., udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn, borgerstyret personlig assistance, styrket indsats over for kvinder og børn på krisecentre m.v.), jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A, side 5411, at moderen kan afslå at give samtykke til psykologbehandling af barnet. Det fremgår i forlængelse deraf, at efter de almindeligt gældende regler skal kommunalbestyrelsen i sådanne tilfælde vurdere, om der er behov for at iværksætte foranstaltninger uanset det manglende samtykke, hvis det vurderes at være til barnets bedste.

Kommunalbestyrelsen kan undlade at iværksætte psykologbehandling af et barn på krisecenter, hvis behandlingen vurderes at være til skade for barnet, eksempelvis hvis barnet allerede er i et andet behandlingsforløb, og iværksættelse af psykologbehandling vil forstyrre dette.

For så vidt angår børn, der er fyldt 12 år, der ikke følger deres mor på krisecenter, hjemler § 41 i barnets lov en ret for børn og unge til at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller en psykoterapeut som følge af forældres misbrugsproblemer, psykiske sygdom, konfliktfyldte samlivsophævelse eller overgreb mod barnet eller den unge, eller som følge af at barnet eller den unge har oplevet eller været vidne til fysisk eller psykisk vold i nære relationer, i regi af civilsamfundsorganisationer uden samtykke fra en forældremyndighedsindehaver.

2.4.2. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets overvejelser

Når børn vokser op med vold i nære relationer, kan det få store konsekvenser for både deres opvækst og for deres voksne liv. Derfor er det afgørende, at de får mulighed for at afhjælpe følgerne af vold i nære relationer.

Med de nuværende regler er der mulighed for, at børn og unge, der ledsager moderen på krisecenter, kan få behandling af en autoriseret psykolog, jf.

servicelovens § 109, stk. 8. Det fremgår ikke af bestemmelsens ordlyd, hvorvidt begge forældremyndighedsindehavere skal samtykke til denne behandling, når der er fælles forældremyndighed. Ministeriet finder, at det for at undgå risiko for, at en voldsudøvende forælder ved fælles forældremyndighed kan modsætte sig psykologbehandlingen, bør præciseres, hvorvidt det er tilstrækkeligt, at den forældremyndighedsindehaver, som barnet følger på krisecenter, samtykker til behandlingen.

§ 41 i barnets lov hjemler en ret for børn og unge, der er fyldt 12 år, til at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller en psykoterapeut i regi af civilsamfundet.

Ministeriet finder derfor, at der er et behov for at styrke adgangen til, at børn og unge, der har oplevet eller været vidne til fysisk eller psykisk vold i nære relationer, kan modtage behandling af en psykolog andre steder end i regi af et krisecenterophold eller civilsamfundet.

Ministeriet finder også, at dette er særligt afgørende for børn under 12 år, da disse ikke er omfattet af adgangen til at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller psykoterapeut uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren efter § 41, stk. 1, i barnets lov.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i § 109, stk. 8, der med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive stk. 9, indsættes et nyt 6. pkt., om, at psykologbehandlingen kan iværksættes med samtykke alene fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under ophold på boformer efter denne bestemmelse. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det er tilstrækkeligt, at den forældremyndighedsindehaver, som barnet følger på krisecenter, samtykker til behandlingen

Det foreslås at tilføje til § 41 i barnets lov, at der kun kræves samtykke fra én forældremyndighedsindehaver, når børn under 12 år, der har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer, tilbydes behandling af en psykolog. Behandling kan ske af en psykolog i privat eller offentligt regi, eller i regi af en civilsamfundsorganisation.

Det foreslås at tilføje til barnets lov § 41, at der kun kræves samtykke fra én forældremyndighedsindehaver, når et barn eller en ung, der er fyldt 12 år, tilbydes behandling som følge af, at barnet eller den unge har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer. Behandlingen kan ske i privat eller offentligt regi, ud over den eksisterende mulighed i regi af civilsamfundet.

Som det fremgår af de foreslåede bestemmelsers ordlyd, gælder kravet om én forældremyndighedsindehavers samtykke uafhængigt af, om der er fælles forældremyndighed. I forlængelse heraf kan det bemærkes, at såfremt der er fælles forældremyndighed vil den anden forældremyndighedsindehaver dermed ikke kunne modsætte sig behandlingen.

I forlængelse heraf kan det bemærkes, at barnets lov § 41 stk. 1, vil gå forud for denne foreslåede tilføjelse for så vidt angår børn, der er fyldt 12 år. Forældremyndighedsindehaveren vil dermed ikke kunne modsætte sig, såfremt barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, efter barnets lov § 41, stk. 1, selv vælger at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller psykoterapeut i regi af en civilsamfundsorganisation.

Den foreslåede ordning ændrer ikke på kommunernes nuværende forpligtelse til at iværksætte hjælp og støtte, da der alene er tale om en regulering af den interne retstilling mellem forældremyndighedsindehaverne.

3. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet skønner i rapporten ”Vold og overgreb i Danmark 2021”, at ca. 20.000 mænd i 2021 blev udsat for fysisk partnervold. Dette antal har været stigende fra ca. 7.000 i 2005 til ca. 19.000 i 2017, og herefter relativt uændret. Desuden peger organisationer, der arbejder med voldsudsatte drenge og mænd på, at drenge og mænd kan have sværere ved at række ud efter hjælp når de er voldsudsatte, bl.a. fordi de er mænd. Fx fremgår det af Bryd Tavshedens rapport ”Drenge bryder tavsheden” fra 2022, at kun 11 pct. af henvendelserne til deres chat- og telefonrådgivning i 2021 kommer fra drenge.

I den nuværende lovgivning er kvinder og deres medfølgende børn omfattet af krisecentertilbud efter servicelovens § 109, mens mænd udsat for vold i nære relationer kan få ophold efter servicelovens § 110. Servicelovens § 110 er målrettet en bredere målgruppe og giver bl.a. ikke samme mulighed for at medbringe børn eller få psykologbehandling samt indledende og koordinerende støtte og vejledning. Mænd har således ikke samme rettigheder som kvinder på dette område.

Med lovforslaget sikres det, at mænd udsat for vold i nære relationer får samme ret, som kvinder har til specialiseret krisecenterplads, psykologbehandling, indledende og koordinerende støtte og vejledning samt psykologbehandling til eventuelle ledsagende børn. Det vurderes således, at lovforslaget vil have positive ligestillingsmæssige konsekvenser, da lovforslaget ligestiller alles ret til krisecenterhjælp.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører både administrative og økonomiske konsekvenser for kommunerne, der som noget nyt forpligtes til at tilbyde midlertidigt ophold i boformer til mænd, som har været udsat for vold i nære relationer. Mændene vil kunne være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte. Desuden medfører lovforslaget økonomiske konsekvenser for staten som følge af, at staten efter den i lovforslagets § 1, nr. 10, foreslåede ændring til servicelovens § 177, stk. 1, nr. 5, vil skulle refundere 50 pct. af kommunens udgifter til boformer efter de foreslåede nye bestemmelser i servicelovens §§ 109 a og 109 b.

Lovforslaget vurderes at ville medføre samlede offentlige merudgifter på 12,1 mio. kr. i 2024 og 22,8 mio. kr. årligt herefter (2024-pl). Heraf skønnes kommunernes merudgifter at udgøre 5,9 mio. kr. i 2024 og 11,2 mio. kr. årligt herefter fratrukket 50 pct. statsrefusion. I 2024 er der endvidere afsat 0,3 mio. kr. til omregistrering ved socialtilsynene. Merudgifter for staten skønnes at udgøre 6,2 mio. kr. i 2024 samt 11,6 mio. kr. årligt herefter (2024-pl). De statslige merudgifter udgør ud over refusionsudgifter til kommunerne implementeringsomkostninger til Tilbudsportalen samt driftsudgifter til Danmarks Statistik.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med kommunerne.

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for regionerne.

Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige omstillingskonsekvenser eller digitaliseringsrelaterede konsekvenser for det offentlige. Lovforslaget følger således seks ud af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. Således indeholder lovforslaget forslag til klare og enkle regler. Lovforslaget ændrer ikke på, at der kan kommunikeres digitalt med kommunerne. Lovforslaget understøtter sammenhæng på tværs. Lovforslaget understøtter tryk og sikker datahåndtering og anvendelse af offentlig infrastruktur, idet der kan kommunikeres med kommunerne via Digital Post. Lovforslaget muliggør dog ikke automatisk sagsbehandling, da kommunalbestyrelsen vil skulle behandle hver sag individuelt, hvilket vil indebære faglige skøn i forhold til valg af psykolog med henblik på en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af behandlingen for den enkelte.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget vurderes ikke at have direkte økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Forslaget kan medføre afledte positive økonomiske konsekvenser for private leverandører af krisecentertilbud, som vil kunne opleve øget efterspørgsel på ophold på krisecentertilbud.

Det vurderes, at principperne for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante, eftersom forslaget ikke påvirker virksomhedernes muligheder for at teste, udvikle og anvende digitale teknologier og forretningsmodeller.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget vil have positive administrative konsekvenser for borgerne. Ved vedtagelse af lovforslaget får alle personer, uanset køn, udsat for vold i nære relationer adgang til ophold på krisecenter. Det forventes således, at flere borgere udsat for vold i nære relationer vil kunne få specialiseret hjælp på et krisecenter. Ligeledes får alle personer udsat for vold i nære relationer ret til at være ledsaget af børn under ophold på krisecenter, ligesom både de voldsudsatte personer og de ledsagende børn får adgang til psykologbehandling, hvilket vil kunne sikre bedre hjælp til at modvirke de negative konsekvenser af volden.

7. Klimamæssige konsekvenser

Forslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 6. oktober til den 8. november 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: 3F - Den Offentlige Gruppe, 6-Byerne, Adoption & Samfund, Adoptionsnævnet, Adoptionspolitisk Forum, Adoptionstrekanten, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Amnesty International, Ankestyrelsen, Baglandet København, Baglandet Vejle, Baglandet Ålborg, Baglandet Århus, Barnets Tarv Nu, BDO Kommunernes Revision, Bedre Psykiatri, Bedsteforeningen, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Brugernes Akademi, Bryd Tavsheden, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn

UDKAST

og Familier, Byretterne, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnehjælpsdagen, Børnehus Hovedstaden, Børnehus Midt, Børnehus Nord, Børnehus Sjælland, Børnehus Syd, Børnenes Bureau, Børneringen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for Voldsramte (Region Hovedstaden), Danmarks Lærerforening, Danmarks Statistik, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Handicapforbund, Dansk Kvindesamfund, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Stalkingcenter, Danske Advokater, Danske Familieadvokater, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Regioner, Datatilsynet, De Anbragtes Vilkår, Den Danske Dommerforening, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Departementet for Børn, Unge og Familie (Grønland), Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Dialog Mod Vold, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandforening, Domstolsstyrelsen, FABU, FADD – Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Fagligt selskab for Sundhedsplejersker, Familieretshuset, FBU- ForældreLANDSforeningen, FOA – Fag og Arbejde, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Foreningen af ledere af sundhedsordninger for børn og unge, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre, Foreningen Retsikkerhed i Familiers Trivsel (RIFT), Foreningen til støtte for Mødre og Børn, Forældre og Fødsel, Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), Frivilligrådet, FTF, Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Gadejuristen, Godfar, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), HK Kommunal, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), HOME-START, Institut for Menneskerettigheder, Joannahuset, Jordemoderforeningen, Julemærkefonden, Justitia, Justitsministeriet (Færøerne), Jysk Børneforsorg, KFUM's Sociale Arbejde, KL, Kredsdommerforeningen, Kristelig Fagbevægelse, Kvinderådet, KVINFO, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landsforeningen af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen af tidligere og nuværende Psykiatribrugere, Landsforeningen af ungdomsskoleledere, Landsforeningen af væresteder (LVS), Landsforeningen Børn og Samvær, Landsforeningen DUI-leg og virke, Landsforeningen for børn og forældre, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsforeningen for voksne med senfølger af seksuelle overgreb (SPOR), Landsforeningen LEV, Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS), Landsstyreområdet for Sociale Anliggender (Færøerne), Ledernes Hovedorganisation, Lev

UDKAST

uden Vold, Livslinjen, Livsværk, LO, LOS – de private sociale tilbud, Lægeforeningen, Lær for Livet, Mandecentret, Manderådets Udvalg for Familieret, Mentorbarn, Mødrehjælpen, Nationalt Videnscenter for Demens, Offerrådgivningen i Danmark, Plejefamiliernes Landsforening, PLO, Politiforbundet, Psykiatrifonden, Q-værk, Red Barnet, Red Barnet Ungdom, Reden Vesterbro, Retspolitisk Forening, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse (SBH), Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), Sind, Sjældne Diagnoser, Skole og Forældre, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS), SUMH – Sammenslutningen af Unge med Handicap, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), TABUKA, Tuba, Tænk tanken Adoption, Udbetaling Danmark, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, Ungdommens Røde Kors, Vestre Landsret, VIVE, Østre Landsret, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut) og SAND.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vurderes at medføre samlede offentlige merudgifter på 12,1 mio. kr. i 2024, 22,8 mio. kr. årligt herefter (2024-pl). Heraf skønnes kommunernes merudgifter at udgøre 5,9 mio. kr. i 2024 og 11,2 mio. kr. årligt i 2025 og frem (2024-pl) fratrukket 50 pct. statsrefusion. Merudgifter for staten skønnes at udgøre 6,2 mio. kr. i 2024 og 11,6 mio. kr. årligt herefter (2024-pl).
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen

UDKAST

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ved vedtagelse af lovforslaget forventes det, at flere borgere udsat for vold i nære relationer vil kunne få specialiseret hjælp på et krisecenter, hvilket vil sikre en bedre hjælp til at modvirke de negative konsekvenser af volden.	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 109, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 109, *stk. 1*, affattes således, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold i nære relationer. Kvinden kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Den foreslåede ændring vil medføre, at betegnelsen »udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold« erstattes af »udsat for vold i nære relationer«. Lovændringen vil ikke medføre ændringer for målgruppen for servicelovens § 109. Vold i nære relationer omfatter forskellige former for vold; psykisk vold, herunder stalking, fysisk vold, seksuel vold, økonomisk vold, materiel vold, digital vold, og æresrelateret vold. Volden kan bestå af én voldsform, men består ofte af flere voldsformer samtidigt eller adskilt over tid. Volden kan komme til udtryk gennem verbale, nonverbale, digitale og fysiske handlinger. Trusler om vold er også at betragte som vold i nære relationer og vil således også fortsat være omfattet af bestemmelsen.

Vold, som udøves i en nær relation, er en handling eller hændelse, der – uanset formålet – er egnet til at krænke den udsatte persons integritet eller skræmme, smerte eller skade personen fysisk eller psykisk. Nære relationer omfatter en nuværende eller tidligere partner, et familiemedlem eller en anden person i den udsattes nære, private netværk.

En nær relation kan være en nuværende eller forhenværende tæt relation i den private sfære, og det kan være en relation, som ikke nødvendigvis opleves eller har været oplevet som en positiv relation. Vold, der udøves af en

UDKAST

tredjepart på foranledning af en nær relation, er ligeledes at betragte som vold i nære relationer.

Det følger af forarbejderne til servicelovens § 109, jf. Folketingstidende 2003-04, Tillæg A, side 3770, at voldsramte, voldstruede eller tilsvarende truede kvinder, som f.eks. er på vej til at blive tvunget ind i et ægteskab, kan optages midlertidigt på et kvindekrisecenter. Formuleringen dækker over alle former for vold i relation til familie- eller samlivsforhold. Den foreslåede ændring er begrundet i, at formuleringen ”eller tilsvarende krise” skaber uklarhed om visitationsgrundlaget til kvindekrisecentre. Med den foreslåede ændring tydeliggøres det, at målgruppen for boformer efter servicelovens § 109 er kvinder, som har været udsat for vold i en nær relation. Der er ikke herudover tilsigtet ændringer i forhold til gældende retstilstand.

Med den foreslåede bestemmelse foreslås en videreførelse af den retstilstand, der hidtil har været gældende efter § 109 i serviceloven vedrørende målgruppen for kvindekrisecentre. Boformer efter servicelovens § 109 vil således fortsat være et midlertidigt døgntilbud til kvinder udsat for vold i nære relationer, herunder kvinder udsat for trusler om vold i nære relationer. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og både kvinder og eventuelt medfølgende børn modtager omsorg og støtte under opholdet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 81 i serviceloven, at formålet med at yde støtte til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte.

Boformer efter servicelovens § 109 er et midlertidigt døgntilbud til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager omsorg og støtte under opholdet. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 2* i § 109 om, at formålet med et midlertidigt ophold efter § 109, stk. 1, er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at kvinden og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse,

UDKAST

støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som kvinden har behov for og ret til efter serviceloven.

Hensigten med det foreslåede nye stk. 2 er at præcisere formålet med ophold på et kvindekrisecenter, herunder særligt, at indsatsen under et ophold på et kvindekrisecenter skal udgøre en hjælp af midlertidig karakter, som skal hjælpe kvinder udsat for vold i nære relationer og eventuelle ledsagende børn til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold. Dette forudsætter, at kvinder med ophold på et kvindekrisecenter modtager en voldsfaglig indsats, der specifikt retter sig mod voldsproblematikken og konsekvenserne heraf.

Forslaget vil endvidere præcisere, at beskyttelse af kvinder, der har været udsat for vold eller trusler om vold, er en væsentlig del af formålet med opholdet. Med beskyttelse forstås beskyttelse mod voldens negative konsekvenser. Graden af beskyttelse kan variere, herunder om der er tale om behov for fysisk beskyttelse.

Derudover vil forslaget tydeliggøre, at den beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, kvinder modtager under opholdet, ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som disse har behov for og ret til efter serviceloven.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en større tydelighed i forhold til borgere, boformer og kommuner som ansvarlige myndigheder om både bo-tilbuddets karakter og den gældende ansvarsfordeling mellem boform og kommune, herunder om indsatsen på en boform efter servicelovens § 109.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af servicelovens § 109, stk. 4, at boformer efter stk. 1 senest tre hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen skal give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter denne lov, jf. §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven.

Det følger af servicelovens § 109, stk. 5, at boformer efter stk. 1 så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest tre hverdage herefter, skal give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter denne lov, jf. §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven.

Servicelovens §§ 109, stk. 4 og 5 indeholder således regler om orientering ved optagelse og udskrivning på kvindekrisecenter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.2.1 i de almindelige bemærkninger.

UDKAST

Reglerne om en voksen borgers handlekommune er reguleret i § 9 i retssikkerhedsloven.

Det følger af retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, at pligten til at yde hjælp til en borger og afholde udgifterne hertil påhviler handlekommunen, jf. dog §§ 9 b og 9 c. Handlekommunen er den kommune, hvor borgeren har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig, jf. dog § 9, stk. 2-12, og § 9 a.

Det følger af retssikkerhedslovens § 9, stk. 2, at handlekommunen for en borger, der er gift, og som har fælles bopæl med ægtefællen, er den kommune, hvor den fælles bopæl er.

Det følger af retssikkerhedslovens § 9, stk. 3, at en kommune vedbliver at være handlekommune for en borger i sager efter serviceloven og efter § 115, stk. 2 og 4, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v., når denne kommune eller en anden offentlig myndighed har medvirket til, at borgeren i en anden kommune har fået ophold i 1) boformer efter §§ 107-110 og 192 i lov om social service, 2) boliger efter § 115, stk. 2 og 4, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v., 3) institutioner under sygehusvæsenet, 4) institutioner under Kriminalforsorgen eller 5) boliger, boformer m.v., der træder i stedet for og kan sidestilles med boformer m.v. under nr. 1-4.

Det følger af retssikkerhedslovens § 9, stk. 4, at en kommune vedbliver at være handlekommune efter stk. 3, så længe borgeren har ophold i det pågældende botilbud, et tilsvarende botilbud eller et tilbud omfattet af stk. 5, og herefter, indtil borgeren har erhvervet en ny handlekommune efter stk. 1.

Det foreslås, at i § 109, stk. 4 og 5, i retssikkerhedsloven, der med lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive stk. 5 og 6, ændres »§§ 9-9 b« til: »§ 9«.

Ændringen er en konsekvens af lov nr. 754 af 13. juni 2023, hvor retssikkerhedslovens §§ 9-9 b blev ændret. Spørgsmålet om, hvilken kommune der er forpligtet til at yde hjælp efter serviceloven, og dermed hvilken kommune der skal orienteres om optagelse i og udskrivning fra boformen, vil således fortsat være reguleret i retssikkerhedsloven, hvoraf det følger, at en kommune vedbliver at være handlekommune, når denne kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at personen har fået ophold i boformen efter § 109. Det vil herefter være den oprindelige handlekommune, der vedbliver at være handlekommune i forhold til en kvinde, der er optaget i en boform efterservicelovens § 109 i en anden kommune, idet lederens afgørelse om optagelse i en boform efter servicelovens § 109 sidestilles med, at kvinden har fået ophold i boformen efter en offentlig myndigheds medvirken.

Til nr. 4

Serviceovens § 109, stk. 4-6 indeholder regler om orientering ved optagelse og udskrivning på kvindekrisecenter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.2.1 i de almindelige bemærkninger.

Som konsekvens af det foreslåede nye stk. 2 i § 109 i retssikkerhedsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, vil § 109, stk. 2-9, herefter blive til stk. 3-10. Som konsekvens heraf foreslås det, at henvisningen i § 109, stk. 6, der med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive til stk. 7, i 1. pkt. til »stk. 4 og 5« ændres til »stk. 5 og 6«, og at »stk. 2« i 2. pkt. ændres til »stk. 3«.

Til nr. 5

Det fremgår af serviceovens § 109, stk. 7, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende rådgivning til kvinder på kvindekrisecenter. Den indledende rådgivning skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse på krisecentret og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v., og den skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at § 109, stk. 7, 2. pkt., der med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive stk. 8, 2. pkt., affattes således, at for at understøtte formålet efter det foreslåede nye § 109, stk. 2, skal den indledende rådgivning iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning.

Formålet med ændringen er at sikre, at rådgivningen vil understøtte formålet med et ophold på et kvindekrisecenter efter den foreslåede nye bestemmelse i serviceovens § 109, stk. 2. Efter denne nye bestemmelse vil formålet med et midlertidigt ophold være at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at kvinden og eventuelle ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Derudover fremgår, at beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som borgeren har behov for og ret til efter serviceoven.

UDKAST

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Serviceovens § 109, stk. 8, indeholder en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at tilbyde psykologbehandling til børn, som ledsager moderen under dennes ophold på kvindekrisecenter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.4.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 109, stk. 8, der med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive stk. 9, indsættes som 6. pkt., at »Ved fælles forældremyndighed over barnet, kan psykologbehandlingen iværksættes med samtykke alene fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under ophold på boformer efter stk. 1.«

For at sikre at voldsudøveren ikke kan stille sig i vejen for, at barnet får den tilbudte psykologbehandling efter serviceovens § 109, stk. 8, som med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive § 109, stk. 9, præciseres det med forslaget, at det kun er forældremyndighedsindehaveren med del i forældremyndigheden, som barnet ledsager under ophold på kvindekrisecenteret, som vil skulle samtykke til psykologbehandlingen. Denne præcisering ændrer ikke ved forældremyndighedsindehaverens mulighed for at afslå psykologbehandlingen, ligesom præciseringen heller ikke ændrer ved 12-årige børns egen ret til at opsøge og modtage behandling af en psykolog i regi af en civilsamfundsorganisation, jf. § 41 i barnets lov.

Et barn anses for at ledsage forældremyndighedsindehaveren under dennes ophold på kvindekrisecenter, når barnet har regelmæssigt ophold på krisecentret med overnatning. Børn, der eksempelvis grundet en samværsordning ikke bor fast med forældremyndighedsindehaveren på et krisecenter vil således også være omfattet af tilbuddet om psykologhjælp, forudsat at barnet har regelmæssigt ophold med overnatning.

I overensstemmelse med gældende ret, jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A, side 5411, vil den enkelte kommunalbestyrelse selv skulle fastlægge, hvordan hjælpen skal udmøntes. Det vil i alle tilfælde være kommunalbestyrelsen, som er ansvarlig for at tilbyde psykologbehandling til børn, som ledsager moderen under dennes ophold på et krisecenter. Kommunen vil have mulighed for at indgå aftale med kvindekrisecentret om at varetage opgaven, hvis kvindekrisecentret har en psykolog tilknyttet, som kan varetage behandlingsforløbet. I de tilfælde, hvor kommunen samarbejder med et

UDKAST

kvindekrisecenter om, at kvindekrisecenteret varetager psykologbehandlingen på vegne af kommunen, vil kvindekrisecenteret ikke kunne indregne udgiften hertil i taksten.

Til nr. 7

Boformer efter servicelovens § 109 er et midlertidigt døgntilbud til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og både kvinder og eventuelt medfølgende børn modtager omsorg og støtte under opholdet. For en nærmere beskrivelse af servicelovens § 109 henvises til pkt. 2.2.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som § 109 a i serviceloven. Det foreslås med § 109 a, stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til mænd, som har været udsat for vold i nære relationer. Mændene kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

I dag er det alene kvinder udsat for vold i nære relationer, der kan få ophold på boformer efter servicelovens § 109. Selvom kvinder er særligt udsatte for vold i nære relation er der imidlertid også et stort antal mænd, som udsættes for vold i en nær relation.

Det foreslåede § 109 a, stk. 1, vil medføre, at voldsudsatte mænd og eventuelt ledsagende børn vil kunne få ophold på et krisecenter, såfremt de i øvrigt opfylder målgruppebetingelserne. Indholdet af bestemmelsen i den foreslåede § 109 a, stk. 1, vil svare til indholdet af servicelovens § 109, stk. 1, som foreslås ændret med lovforslagets § 1, nr. 1.

Det vil efter den foreslåede § 109 a, stk. 1, ligesom efter gældende ret for så vidt angår servicelovens § 109, stk. 1, være muligt at indrette de konkrete botilbud til en mindre del af den samlede målgruppe. Et krisecentertilbud efter servicelovens § 109 a vil således kunne vælge at indrette sig på en måde, hvor der tages hensyn til den enkelte voldsudsattes behov, herunder muligheden for fysisk adskillelse på baggrund af eksempelvis seksuel orientering, æresrelaterede konflikter, misbrugsproblemer eller psykiske udfordringer. Det er en forudsætning, at botilbuddet opnår godkendelse af socialtilsynet.

Det vil være en betingelse for optagelse på boformer efter servicelovens § 109 a, at manden har været udsat for vold i nære relationer. Vold, som udøves i en nær relation, er en handling eller hændelse, der – uanset formålet

UDKAST

– er egnet til at krænke den udsatte persons integritet eller skræmme, smerte eller skade personen fysisk eller psykisk. Nære relationer omfatter en nuværende eller tidligere partner, et familiemedlem eller en anden person i den udsattes nære, private netværk.

Vold i nære relationer omfatter forskellige former for vold; psykisk vold, herunder stalking, fysisk vold, seksuel vold, økonomisk vold, materiel vold, digital vold og æresrelateret vold. Volden kan bestå af én voldsform, men består ofte af flere voldsformer samtidigt eller adskilt over tid. Volden kan komme til udtryk gennem verbale, nonverbale, digitale og fysiske handlinger. Trusler om vold er også at betragte som vold i nære relationer og vil således også fortsat være omfattet af bestemmelsen.

Vold, som udøves i en nær relation, er en handling eller hændelse, der – uanset formålet – er egnet til at krænke den udsatte persons integritet eller skræmme, smerte eller skade personen fysisk eller psykisk. Nære relationer omfatter en nuværende eller tidligere partner, et familiemedlem eller en anden person i den udsattes nære, private netværk.

En nær relation kan være en nuværende eller forhenværende tæt relation i den private sfære, og det kan være en relation, som ikke nødvendigvis opleves eller har været oplevet som en positiv relation. Vold, der udøves af en tredjepart på foranledning af en nær relation, er ligeledes at betragte som vold i nære relationer. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, vedrørende § 109, stk. 1, i serviceloven.

Det foreslås med § 109 a, *stk.* 2, at formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at manden og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som manden har behov for og ret til efter lov om social service.

Hensigten med forslaget er at angive et tydeligt formål med ophold på et krisecenter efter det foreslåede § 109 a, stk. 1, i serviceloven, herunder særligt at indsatsen under et ophold på et krisecenter skal udgøre en hjælp af midlertidig karakter, som skal hjælpe mænd udsat for vold i nære relationer og eventuelle ledsagende børn til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold. Dette forudsætter, at mænd med ophold på et krisecenter modtager en voldsfaglig indsats, der specifikt retter sig mod voldsproblematikken og konsekvenserne heraf.

UDKAST

Forslaget vil endvidere medføre, at beskyttelse af mænd, der har været udsat for vold i nære relationer, er en væsentlig del af formålet med opholdet. Med beskyttelse forstås beskyttelse mod voldens negative konsekvenser. Graden af beskyttelse kan variere, herunder om der er tale om behov for fysisk beskyttelse.

Derudover vil forslaget bevirke, at den beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, mænd modtager under opholdet, ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som disse har behov for og ret til efter serviceloven.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 2, vedrørende det foreslåede nye § 109, stk. 2, i serviceloven.

Det foreslås med § 109 a, *stk. 3*, at optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Mænd, som får ophold på boformer efter det foreslåede § 109 a, stk. 1, i serviceloven vil kunne få anonymt ophold, og optagelse vil kunne ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Retten til anonymt ophold og optagelse vil svare til den ret kvinder har, jf. servicelovens § 109, stk. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive til § 109, stk. 3.

Det foreslås med § 109 a, *stk. 4*, at lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en leder af et krisecenter både vil have kompetence til at træffe afgørelse om optagelsen, herunder afslag på optagelse, og om udskrivningen af en borger på den konkrete boform. Bestemmelsen svarer til gældende ret for så vidt angår servicelovens § 109, jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 150 som fremsat, side 38. Bestemmelsen vil ikke have betydning for borgerens ret til at forlade boformen af egen fri vilje og uden boformslederens afgørelse herom.

Det foreslås med § 109 a, *stk. 5*, at boformer efter stk. 1 senest tre hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen skal give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i mandens handlekommune, jf. § 9 i retssikkerhedsloven.

Det foreslås med § 109 a, *stk. 6*, at boformer efter stk. 1 så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest tre hverdage herefter, skal give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i mandens handlekommune, jf. § 9 i retssikkerhedsloven.

UDKAST

Det foreslås med § 109 a, *stk. 7*, at orienteringerne efter *stk. 5* og *6* som minimum skal indeholde mandens og eventuelle børns navne og CPR-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen. For mænd, der optages i boformen anonymt, *jf. stk. 3*, udelades mandens og eventuelle børns navne og CPR-numre, og det skal i øvrigt sikres, at mandens anonymitet opretholdes.

Boformer efter servicelovens § 109 a vil således efter optagelse og udskrivning fra boformen, *jf. de foreslåede stk. 5-7*, skulle give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp. Forpligtelsen vil svare til forpligtelsen, som efter gældende ret følger af servicelovens § 109, *stk. 3* og *4*, som med lovforslagets § 1, *nr. 2*, vil blive til *stk. 4* og *5*.

Fristen for afgivelse af orientering i forbindelse med optagelse vil skulle forstås således, at orienteringen som udgangspunktet skal ske så hurtigt som muligt og senest tre hverdage efter afgørelse om optagelsen, *jf. Folketings-tidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 138* som fremsat, side 8, for så vidt angår servicelovens § 109. En afgørelse om optagelse anses for truffet i forbindelse med, at ophold på krisecentret påbegyndes. I forbindelse med udskrivning fra krisecentret vil det være mest hensigtsmæssigt i relation til iværksættelse af øvrige indsatser og tilbud, at den relevante kommune orienteres om en planlagt udskrivning forud herfor. Eftersom manden selv kan beslutte at forlade et krisecenter, vil det imidlertid ikke altid være muligt at give en orientering forud for udskrivningen. Udgangspunktet er på den baggrund, at orientering så vidt muligt skal ske inden udskrivningen og senest tre hverdage herefter. Spørgsmålet om, hvilken kommune der er forpligtet til at yde hjælp efter serviceloven, og dermed hvilken kommune der skal orienteres om optagelse i og udskrivning fra boformen, er reguleret i retsikkerhedslovens § 9, *stk. 3*, hvoraf det vil følge, af den foreslåede ændring i lovforslagets § 3, *nr. 1*, at en kommune vil vedblive at være handlekommune, når denne kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at personen har fået ophold i boformen efter § 109 a. Det vil herefter være den oprindelige handlekommune, der vil vedblive at være handlekommune i forhold til en mand, der er optaget i en boform efter det foreslåede § 109 a i en anden kommune, idet lederens afgørelse om optagelse i boform efter § 109 a sidestilles med, at manden har fået ophold i boformen efter en offentlig myndigheds medvirken.

I overensstemmelse med gældende ret for ophold på boformer efter servicelovens § 109 vil en mands ønske om anonymitet ved ophold på en boform

UDKAST

efter det foreslåede § 109 a i praksis kunne rejse spørgsmål om, hvor manden kommer fra, og dermed hvilken kommune der er ansvarlig for finansieringen af opholdet og i øvrigt er forpligtet til at yde hjælp efter serviceloven. Tvivlen vil kunne medføre, at det i særlige tilfælde ikke er muligt at overholde orienteringsfristen på tre hverdage. I overensstemmelse med gældende ret for ophold på boformer efter servicelovens § 109, vil mandens oplysninger om handlekommune indledningsvist skulle lægges til grund, jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 138 som fremsat, side 9. Kommunen vil dog være forpligtet til så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen at iværksætte en indledende rådgivning, jf. den foreslåede bestemmelse i servicelovens § 109 a, stk. 8. I de tilfælde, hvor en mand, der ønsker at opretholde sin anonymitet over for kommunen, tager imod tilbuddet om rådgivning, vil den indledende og koordinerende rådgivning imidlertid som følge heraf få en mere generel karakter.

Orienteringen vil som minimum skulle indeholde mandens og dennes eventuelle børns navne og CPR-nr. samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen i boformen og udskrivningen fra boformen. Orienteringen kan endvidere med fordel indeholde oplysning om den takstmæssige betaling for opholdet.

For mænd, der optages i boformen anonymt, jf. det foreslåede § 109 a, stk. 3, udelades mandens og eventuelle børns navne og CPR-nr., og det skal i orienteringerne i øvrigt sikres, at mandens anonymitet opretholdes. Kravet om begrundelse for henholdsvis optagelse og udskrivning af manden og dennes eventuelle børn indebærer en kort beskrivelse af baggrunden og grundlaget for optagelsen samt mandens status i forbindelse med udskrivningen. I de tilfælde, hvor en mand ønsker at benytte retten i det foreslåede § 109 a, stk. 3, til at blive optaget anonymt i boformen, vil boformen skulle orientere den kommune, som er forpligtet til at yde hjælp efter serviceloven, om, at en af kommunens borgere er blevet optaget i boformen samt orientere om begrundelsen for optagelsen. Det skal sikres, at orienteringerne ikke indeholder oplysninger, der kan afsløre personens identitet.

Det foreslås med § 109 a, *stk. 8*, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til mænd på boformer efter denne bestemmelse. For at understøtte formålet efter *stk. 2* skal den indledende rådgivning iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere manden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem manden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i for-

UDKAST

hold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, senest når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes og gives, indtil manden og eventuelle børn er etableret i egen bolig.

Det foreslåede vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil være forpligtet til at tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til mænd på boformer efter den foreslåede § 109 a i serviceloven. Forpligtelsen vil svare til forpligtelsen, som efter gældende ret følger af servicelovens § 109, stk. 7, som med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive til stk. 8, og som foreslås ændret med lovforslagets § 1, nr. 5.

I rådgivningen vil der skulle tages højde for og inddrages alle de forhold, der er relevante for den enkelte mands muligheder for at skabe sig en tilværelse uden vold. Her vil den ikke udtømmende liste af forhold, der følger af § 109 a, stk. 8, kunne være relevante for manden, ligesom andre forhold såsom varetagelse af forælderrolle som eneforsørger, mandens sociale netværk m.v. vil kunne inddrages i rådgivningen.

Den indledende rådgivning vil indebære, at der gennem introduktionen til den koordinerende rådgivning samtidig skabes kontakt mellem manden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Introduktionen til den koordinerende rådgivning vil bl.a. skulle indeholde oplysninger om indholdet af rådgivningen samt vejledning om, hvor manden vil kunne henvende sig i tilfælde af, at manden uplanlagt flytter fra krisecentret, inden den koordinerende rådgivning er iværksat.

Det vil være et vigtigt element i den indledende rådgivning, at der så tidligt som muligt etableres kontakt mellem manden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning, og i den forbindelse vil planlægningen af den indledende rådgivning med fordel kunne ske gennem direkte kontakt med og inddragelse af manden.

I praksis vil det være hensigtsmæssigt, at den indledende og koordinerende rådgivning varetages af den samme person. Det vil bero på en konkret vurdering, hvornår kommunen finder det mest hensigtsmæssigt at iværksætte den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning vil dog skulle iværksættes senest, når forberedelsen til udflytning fra et krisecenter påbegyndes. Derudover vil manden og hans eventuelle børn kunne søge rådgivning i kommunen efter servicelovens §§ 10-12 a.

UDKAST

I de tilfælde, hvor en mand undervejs i rådgivningsforløbet flytter fra krisecentret til en bolig, der ikke er omfattet af de boligtyper, der er nævnt i retssikkerhedslovens § 9, stk. 3, vil forpligtelsen til at yde koordinerende rådgivning, ligesom i dag, herefter påhvile den nye handlekommune, jf. retssikkerhedslovens § 9, stk. 4. Enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med videregivelse af oplysninger om rådgivningsforløbet fra den tidligere handlekommune til den nye handlekommune vil skulle ske under behørig iagttagelse af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. I tilfælde, hvor manden har børn, finder § 132 i barnets lov om mellemkommunal underretning også anvendelse.

Rådgivningen vil skulle understøtte formålet med et ophold på et krisecenter efter det foreslåede § 109 a, stk. 2.

Det foreslås med § 109 a, *stk. 9*, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager faren under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandling skal have et omfang på mindst fire timer og op til ti timer afhængigt af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf. Psykologbehandling kan iværksættes med samtykke alene fra den far, som barnet ledsager under ophold på boformer efter denne bestemmelse. Ved fælles forældremyndighed over barnet kan psykologbehandling iværksættes med samtykke alene fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under ophold på boformer efter stk. 1

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil skulle tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager faren under ophold på et krisecenter. Forpligtelsen vil svare til forpligtelsen, som efter gældende ret følger af servicelovens § 109, stk. 8, som med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive til stk. 9, og som foreslås ændret med lovforslagets § 1, nr. 6.

Den enkelte kommunalbestyrelse vil selv skulle fastlægge, hvordan hjælpen skal udmøntes, jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A, side 5411, for så vidt angår servicelovens § 109. Det vil i alle tilfælde være kommunalbestyrelsen, som er ansvarlig for at tilbyde psykologbehandling til børn, som ledsager faren under dennes ophold på et krisecenter. Kommunen vil have mulighed for at indgå aftale med krisecentret om at varetage opgaven, hvis krisecentret har en psykolog tilknyttet, som kan varetage behandlingsforløbet.

UDKAST

I de tilfælde, hvor kommunen samarbejder med et krisecenter om, at krisecenteret varetager psykologbehandlingen på vegne af kommunen, vil krisecenteret ikke kunne indregne udgiften hertil i taksten.

Behandlingen vil skulle iværksættes under barnets ophold på krisecenteret eller i umiddelbar forlængelse heraf og vil skulle udføres af en autoriseret psykolog. Den enkelte kommunalbestyrelse fastlægger selv, hvordan hjælpen vil skulle udmøntes.

Behandlingens omfang vil kunne strække sig fra mellem fire og ti timer alt efter det enkelte barns behov. Har et barn efter ti timers behandling behov for yderligere behandling, må denne bevilges efter § 32 i barnets lov eller efter anden lovgivning.

Pligten til at tilbyde psykologbehandling vil supplere de allerede eksisterende forpligtelser, som kommunalbestyrelsen har i forhold til at hjælpe børn og unge med behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen vil således fortsat skulle iværksætte støttende indsatser efter barnets lov over for barnet, når der er behov herfor.

Forældremyndighedsindehaveren, som barnet ledsager på krisecenter, vil kunne afslå at give samtykke til psykologbehandling af barnet. Efter de almindeligt gældende regler vil kommunalbestyrelsen i sådanne tilfælde skulle vurdere, om der er behov for at iværksætte støttende indsatser uanset det manglende samtykke, hvis det vurderes at være til barnets bedste.

Kommunalbestyrelsen vil kunne undlade at iværksætte psykologbehandling af et barn på krisecenter, hvis behandlingen vurderes at være til skade for barnet, eksempelvis hvis barnet allerede er i et andet behandlingsforløb, og iværksættelse af psykologbehandlingen vil forstyrre dette.

For at sikre at voldsudøveren ikke kan stille sig i vejen for at barnet får den tilbudte psykologbehandling efter det foreslåede § 109 a, stk. 9, i serviceloven, præciseres det, at det kun er forældremyndighedsindehaveren, som barnet ledsager under ophold på krisecenteret, som vil skulle samtykke til psykologbehandlingen. Denne præcisering vil ikke ændre ved forældremyndighedsindehaverens mulighed for at afslå psykologbehandlingen, ligesom præciseringen heller ikke vil ændre ved børn, der er fyldt 12 års egen ret til at opsøge og modtage behandling af en psykolog i regi af en civilsamfundsorganisation jf. § 41 i barnets lov.

Et barn anses for at ledsage faren under dennes ophold på krisecenter, når barnet har regelmæssigt ophold på krisecentret med overnatning. Børn, der

UDKAST

eksempelvis grundet en samværsordning ikke bor fast ved forælderen på krisecenter vil således også være omfattet af tilbuddet om psykologhjælp, forudsat at barnet har regelmæssigt ophold med overnatning.

Det foreslås med § 109 a, *stk. 10*, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde ti timers psykologbehandling til mænd, der får ophold i boformer efter stk. 1. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil skulle tilbyde psykologbehandling til alle mænd, som tager ophold på et krisecenter efter § 109 a. Forpligtelsen vil svare til forpligtelsen, som efter gældende ret følger af servicelovens § 109, stk. 9, som med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive til stk. 10.

I overensstemmelse med gældende ret for psykologbehandling på kvindekrisecentre vil kommunalbestyrelsens tilrettelæggelse af psykologbehandlingen efter det foreslåede § 109 a, *stk. 10*, skulle ske under hensyn til det forventede forløb for henholdsvis manden med ophold på krisecenter og dennes eventuelle børn, herunder i forhold til hvor de forventes at opholde sig under forløbet, jf. Folketingstidende 2019-20 (1. samling), tillæg A, L 173, som fremsat, side 7. Psykologbehandling vil så vidt muligt skulle koordineres med den øvrige indsats for manden på krisecentret samt andre indsatser efter serviceloven og anden relevant lovgivning.

Anonymt ophold for mænd på krisecenter vil ikke i sig selv kunne være en hindring for, at personen tilbydes psykologbehandling. Der henvises til Folketingstidende 2019-20 (1. samling), tillæg A, L 173, som fremsat, side 7.

Ved en times psykologbehandling forstås konsultationer, der varer 45-60 minutter, og honoraret herfor inkluderer de opgaver, som er relateret til den konkrete konsultation, herunder forberedelse, afregning, tidsbestilling, føre optegnelse m.v.

Af hensyn til at sikre den fornødne faglighed i behandlingen bør kommunalbestyrelsen i videst muligt omfang anvende psykologer, der har relevant fagligt kendskab til og behandlingsmæssig erfaring med de særlige problematikker, det vedrører, herunder f.eks. vold i nære relationer, social kontrol m.v. Dertil bør psykologbehandlingen indrettes på en måde, hvor der tages hensyn til den enkeltes særlige behov, herunder i relation til køn, seksuel orientering eller andet. Det kan være psykologer med tilknytning til et krisecenter eller lignende. Krisecentret vil enten selv kunne have en psykolog

UDKAST

ansat eller kan typisk formidle kontakt til en psykolog, som de er vant til at samarbejde med og vil dermed ofte kunne være leverandør af psykologbehandling. Dette vil imidlertid ikke nødvendigvis være muligt eller hensigtsmæssigt, f.eks. hvis manden kun har kort ophold på krisecentret eller lignende.

Pligten til at tilbyde psykologbehandling vil gælde uanset opholdets varighed. Imidlertid vil ophold, hvor manden og eventuelle ledsagende børn f.eks. af sikkerhedsmæssige hensyn overflyttes til et andet krisecenter, ikke i denne forbindelse være at betragte som et nyt ophold med yderligere tilbud om ti timers psykologbehandling. Der henvises til Folketingstidende 2019-20 (1. samling), tillæg A, L 173, som fremsat, side 7. Tilsvarende vil det gælde for mænd med gentagne ophold inden for en kort tidsperiode, og som allerede er i gang med et forløb hos en psykolog efter denne ordning, at der som udgangspunkt ikke vil bevilges yderligere psykologbehandling.

Kommunalbestyrelsen vil snarest muligt efter modtagelse af orientering efter § 109 a, stk. 5, om mandens ophold skulle fremsætte tilbuddet til manden med henblik på, at forløbet kan iværksættes. Forløbet kan fortsætte, efter manden er etableret i egen bolig.

Hvis manden indledningsvis takker nej til tilbuddet om psykologbehandling, vil denne under opholdet på krisecentret eller i umiddelbar forlængelse heraf kunne genoptage tilbuddet ved at rette henvendelse til kommunen herom. En mand vil således kunne genoptage tilbuddet efter flytning til egen bolig, så længe det sker i tilknytning til overgangen hertil. Det vil typisk være inden for de første to måneder efter mandens flytning. Formålet er at sikre, at det ikke er et spørgsmål om timing for tilbuddet om psykologbehandling, der afgør, om manden kan gøre brug af tilbuddet. Kommunen er ikke forpligtet til at genfremsætte tilbuddet.

I overensstemmelse med gældende ret for kvindekrisecentre, vil psykologbehandlingen ikke kunne finansieres over krisecentrets takst for ophold, jf. Folketingstidende 2019-20 (1. samling), tillæg A, L 173, som fremsat, side 4. Kommunalbestyrelsen vil kunne tilkøbe psykologbehandling hos krisecentret, hvis krisecentret har en psykolog tilknyttet, som kan varetage behandlingsforløbet.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som § 109 b i serviceloven. Det foreslås med § 109 b, stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som har været udsat for vold i nære relationer. Personerne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

UDKAST

Den foreslåede bestemmelse i § 109 b, stk. 1, vil medføre, at personer udsat for vold i nære relationer vil kunne få ophold på boformer efter servicelovens § 109 b, såfremt de i øvrigt opfylder målgruppebetingelserne. Indholdet af bestemmelsen i den foreslåede § 109 b, stk. 1, vil svare til indholdet af servicelovens § 109, stk. 1, som foreslås ændret med lovforslagets § 1, nr. 1.

Servicelovens § 109 og den foreslåede § 109 a henvender sig til henholdsvis kvinder og mænd. Den foreslåede § 109 b vil medføre, at alle personer, uanset køn eller kønsidentitet, vil kunne få ophold på boformer efter servicelovens § 109 b, såfremt de i øvrigt opfylder målgruppebetingelserne. Krisecentre, som ønsker at henvende sig til både kvinder og mænd, vil således kunne oprettes som en boform efter § 109 b. Ligeledes vil personer, som ikke identificerer sig med deres juridiske køn, også kunne få ophold på boformer efter § 109 b.

Det vil med forslaget, ligesom efter gældende ret for så vidt angår servicelovens § 109, stk. 1, være muligt at indrette de konkrete botilbud til en mindre del af den samlede målgruppe. Krisecentrene vil kunne indrettes på en måde, hvor der tages hensyn til den enkelte voldsudsattes behov, herunder muligheden for fysisk adskillelse på baggrund af eksempelvis køn, seksuel orientering, kønsidentitet, æresrelaterede konflikter, misbrugsproblemer eller psykiske udfordringer. Det er en forudsætning, at botilbuddet opnår godkendelse af socialtilsynet.

Den foreslåede § 109 b vurderes primært at være relevant for, men ikke begrænset til, botilbud, der ønsker at henvende sig både til kvinder og mænd samt botilbud til LGBT+-målgruppen, herunder transpersoner samt personer, der ikke nødvendigvis identificerer sig som enten mand eller kvinde.

En person vil kunne være i målgruppen for § 109 eller den foreslåede § 109 a og samtidig i målgruppen for § 109 b.

Det vil være en betingelse for optagelse på boformer efter servicelovens § 109 b, at personen har været udsat for vold i nære relationer. Vold, som udøves i en nær relation, er en handling eller hændelse, der – uanset formålet – er egnet til at krænke den udsatte persons integritet eller skræmme, smerte eller skade personen fysisk eller psykisk. Nære relationer omfatter en nuværende eller tidligere partner, et familiemedlem eller en anden person i den udsattes nære, private netværk.

Vold i nære relationer omfatter forskellige former for vold; psykisk vold, herunder stalking, fysisk vold, seksuel vold, økonomisk vold, materiel vold,

UDKAST

digital vold, og æresrelateret vold. Volden kan bestå af én voldsform, men består ofte af flere voldsformer samtidigt eller adskilt over tid. Volden kan komme til udtryk gennem verbale, nonverbale, digitale og fysiske handlinger. Trusler om vold er også at betragte som vold i nære relationer og vil således også fortsat være omfattet af bestemmelsen.

Vold, som udøves i en nær relation, er en handling eller hændelse, der – uanset formålet – er egnet til at krænke den udsatte persons integritet eller skræmme, smerte eller skade personen fysisk eller psykisk. Nære relationer omfatter en nuværende eller tidligere partner, et familiemedlem eller en anden person i den udsattes nære, private netværk.

En nær relation kan være en nuværende eller forhenværende tæt relation i den private sfære, og det kan være en relation, som ikke nødvendigvis opleves eller har været oplevet som en positiv relation. Vold, der udøves af en tredjepart på foranledning af en nær relation, er ligeledes at betragte som vold i nære relationer. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, vedrørende § 109, stk. 1, i serviceloven.

Det foreslås med § 109 b, *stk.* 2, at formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at personen og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som personen har behov for og ret til efter serviceloven.

Hensigten med forslaget er at angive et tydeligt formål med ophold på et krisecenter efter det foreslåede § 109 b, stk. 1, i serviceloven, herunder særligt, at indsatsen under et ophold på et krisecenter skal udgøre en hjælp af midlertidig karakter, som skal hjælpe personer udsat for vold i nære relationer og eventuelle ledsagende børn til at kunne etablere en selvstændig tilværelse uden vold. Dette forudsætter, at personer med ophold på et krisecenter modtager en voldsfaglig indsats, der specifikt retter sig mod voldsproblematikken og konsekvenserne heraf.

Forslaget vil endvidere medføre, at beskyttelse af personer, der har været udsat for vold i nære relationer, er en væsentlig del af formålet med opholdet. Med beskyttelse forstås beskyttelse mod voldens negative konsekvenser. Graden af beskyttelse kan variere, herunder om der er tale om behov for fysisk beskyttelse.

UDKAST

Derudover vil forslaget bevirke, at den beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, personer modtager under opholdet, ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som disse har behov for og ret til efter serviceloven.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 2, vedrørende det foreslåede nye § 109, stk. 2.

Det foreslås med § 109 b, *stk. 3*, at optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Personer, som vil få ophold på boformer efter det foreslåede § 109 b, stk. 1, i serviceloven vil kunne få anonymt ophold, og optagelse vil kunne ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Retten til anonymt ophold og optagelse vil svare til den ret kvinder har efter gældende ret, jf. servicelovens § 109, stk. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive til § 109, stk. 3.

Det foreslås med § 109 b, *stk. 4*, at lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en leder af et krisecenter både vil have kompetence til at træffe afgørelse om optagelsen, herunder afslag på optagelse, og om udskrivningen af en borger på den konkrete boform. Bestemmelsen svarer til gældende ret for så vidt angår servicelovens § 109, jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 150 som fremsat, side 38. Bestemmelsen vil ikke have betydning for borgerens ret til at forlade boformen af egen fri vilje og uden boformslederens afgørelse herom.

Det foreslås med § 109 b, *stk. 5*, at boformer efter stk. 1 senest tre hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen skal give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i personens handlekommune, jf. § 9 i retssikkerhedsloven.

Det foreslås med § 109 b, *stk. 6*, at boformer efter stk. 1 så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest tre hverdage herefter, skal give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i personens handlekommune, jf. § 9 i retssikkerhedsloven.

Det foreslås med § 109 b, *stk. 7*, at orienteringerne efter stk. 5 og 6 som minimum skal indeholde personens og eventuelle børns navne og CPR-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen. For personer, der optages i boformen anonymt, jf. stk. 3, udelades personens og eventuelle børns navne og CPR-numre, og det skal i øvrigt sikres, at personens anonymitet opretholdes.

UDKAST

Boformer efter de foreslåede § 109 b, stk. 5-7, vil således efter optagelse og udskrivning fra boformen skulle give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp. Forpligtelsen vil svare til forpligtelsen, som efter gældende ret følger efter servicelovens § 109, stk. 3 og 4, som med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive til stk. 4 og 5.

Fristen for afgivelse af orientering i forbindelse med optagelse vil skulle forstås således, at orienteringen som udgangspunktet skal ske så hurtigt som muligt og senest tre hverdage efter afgørelse om optagelsen, jf. Folketings-tidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 138 som fremsat, side 8 for så vidt angår servicelovens § 109. En afgørelse om optagelse anses for truffet i forbindelse med, at ophold på krisecentret påbegyndes. I forbindelse med udskrivning fra krisecentret vil det være mest hensigtsmæssigt i relation til iværksættelse af øvrige indsatser og tilbud, at den relevante kommune orienteres om en planlagt udskrivning forud herfor. Eftersom personen selv kan beslutte at forlade et krisecenter, vil det imidlertid ikke altid være muligt at give en orientering forud for udskrivningen. Udgangspunktet er på den baggrund, at orientering så vidt muligt skal ske inden udskrivningen og senest tre hverdage herefter. Spørgsmålet om, hvilken kommune, der er forpligtet til at yde hjælp efter serviceloven, og dermed hvilken kommune, der skal orienteres om optagelse i og udskrivning fra boformen, er reguleret i retssikkerhedslovens § 9, stk. 3, hvoraf det vil følge, af den foreslåede ændring i lovforslagets § 3, nr. 1, at en kommune vil vedblive at være handlekommune, når denne kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at personen har fået ophold i boformen efter § 109 b. Det vil herefter være den oprindelige handlekommune, der vil vedblive at være handlekommune i forhold til en person, der er optaget i en boform efter det foreslåede § 109 b i en anden kommune, idet lederens afgørelse om optagelse i boform efter § 109 b sidestilles med, at personen har fået ophold i boformen efter en offentlig myndigheds medvirken.

I overensstemmelse med gældende ret for ophold på boformer efter servicelovens § 109 vil en persons ønske om anonymitet ved ophold på en boform efter det foreslåede § 109 b i praksis kunne rejse spørgsmål om, hvor personen kommer fra, og dermed hvilken kommune, der er ansvarlig for finansieringen af opholdet og i øvrigt er forpligtet til at yde hjælp efter serviceloven. Tvivlen vil kunne medføre, at det i særlige tilfælde ikke er muligt at overholde orienteringsfristen på tre hverdage. I overensstemmelse med gældende ret for ophold på boformer efter servicelovens § 109, vil personens oplysninger om handlekommune indledningsvist skulle lægges til grund, jf. Folketings-tidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 138 som fremsat, side

UDKAST

9. Kommunen vil dog være forpligtet til så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen at iværksætte en indledende rådgivning, jf. den foreslåede bestemmelse i servicelovens § 109 b, stk. 8. I de tilfælde, hvor en person, der ønsker at opretholde sin anonymitet over for kommunen, tager imod tilbuddet om rådgivning, vil den indledende og koordinerende rådgivning imidlertid som følge heraf få en mere generel karakter.

Orienteringen vil som minimum skulle indeholde personen og dennes eventuelle børns navne og CPR-nr. samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen i boformen og udskrivningen fra boformen. Orienteringen kan endvidere med fordel indeholde oplysning om den takstmæssige betaling for opholdet.

For personer, der optages i boformen anonymt, jf. det foreslåede § 109 b, stk. 3, udelades personens og eventuelle børns navne og CPR-nr., og det skal i orienteringerne i øvrigt sikres, at personens anonymitet opretholdes. Kravet om begrundelse for henholdsvis optagelse og udskrivning af personen og dennes eventuelle børn indebærer en kort beskrivelse af baggrunden og grundlaget for optagelsen samt personens status i forbindelse med udskrivningen. I de tilfælde, hvor en person ønsker at benytte retten i det foreslåede § 109 b, stk. 3, til at blive optaget anonymt i boformen, vil boformen skulle orientere den kommune, som er forpligtet til at yde hjælp efter serviceloven, om, at en af kommunens borgere er blevet optaget i boformen samt orientere om begrundelsen for optagelsen. Det skal sikres, at orienteringerne ikke indeholder oplysninger, der kan afsløre personens identitet.

Det foreslås med § 109 b, *stk.* 8, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til personer på boformer efter denne bestemmelse. For at understøtte formålet efter stk. 2 skal den indledende rådgivning iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere personen til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem personen og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, senest når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes og gives, indtil personen og eventuelle børn er etableret i egen bolig.

Det foreslåede vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil være forpligtet til at tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til personer på boformer efter den foreslåede § 109 b i serviceloven. Forpligtelsen vil svare til

UDKAST

forpligtelsen, som efter gældende ret følger af servicelovens § 109, stk. 7, som med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive til stk. 8, og som foreslås ændret med lovforslagets § 1, nr. 5.

I rådgivningen vil der skulle tages højde for og inddrages alle de forhold, der er relevante for den enkelte persons muligheder for at skabe sig en tilværelse uden vold. Her vil den ikke udtømmende liste af forhold, der følger af § 109 b, stk. 8, kunne være relevante for personen, ligesom andre forhold såsom varetagelse af forælderrolle som eneforsørger, personens sociale netværk m.v. vil kunne inddrages i rådgivningen.

Den indledende rådgivning vil indebære, at der gennem introduktionen til den koordinerende rådgivning samtidig skabes kontakt mellem personen og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Introduktionen til den koordinerende rådgivning vil bl.a. skulle indeholde oplysninger om indholdet af rådgivningen samt vejledning om, hvor personen vil kunne henvende sig i tilfælde af, at personen uplanlagt flytter fra krisecentret, inden den koordinerende rådgivning er iværksat.

Det vil være et vigtigt element i den indledende rådgivning, at der så tidligt som muligt etableres kontakt mellem personen og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning, og i den forbindelse vil planlægningen af den indledende rådgivning med fordel kunne ske gennem direkte kontakt med og inddragelse af personen.

I praksis vil det være hensigtsmæssigt, at den indledende og koordinerende rådgivning varetages af den samme medarbejder. Det vil bero på en konkret vurdering, hvornår kommunen finder det mest hensigtsmæssigt at iværksætte den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning vil dog skulle iværksættes senest, når forberedelsen til udflytning fra et krisecenter påbegyndes. Derudover vil personen og dennes eventuelle børn kunne søge rådgivning i kommunen efter servicelovens §§ 10-12 a.

I de tilfælde, hvor en person undervejs i rådgivningsforløbet flytter fra krisecentret til en bolig, der ikke er omfattet af de boligtyper, der er nævnt i retssikkerhedslovens § 9, stk. 3, vil forpligtelsen til at yde koordinerende rådgivning, ligesom i dag, herefter påhvile den nye handlekommune, jf. retssikkerhedslovens § 9, stk. 4. Enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med videregivelse af oplysninger om rådgivningsforløbet fra den tidligere handlekommune til den nye handlekommune, vil skulle ske under behørig iagttagelse af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. I tilfælde, hvor personen har børn, finder barnets lov § 132 om mellemkommunal underretning også anvendelse.

UDKAST

Rådgivningen vil skulle understøtte formålet med et ophold på et krisecenter efter det foreslåede § 109 b, stk. 2.

Det foreslås med § 109 b, *stk. 9*, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager forældrerens under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandling skal have et omfang på mindst fire timer og op til ti timer afhængigt af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf. Ved fælles forældremyndighed over barnet, kan psykologbehandlingen iværksættes med samtykke alene fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under ophold på boformer efter *stk. 1*.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil skulle tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager forældremyndighedsindehaveren under ophold på et krisecenter. Forpligtelsen vil svare til forpligtelsen, som efter gældende ret følger af servicelovens § 109, *stk. 8*, som med lovforslagets § 1, *nr. 2*, vil blive til *stk. 9*, og som foreslås ændret med lovforslagets § 1, *nr. 6*.

Den enkelte kommunalbestyrelse vil selv skulle fastlægge, hvordan hjælpen skal udmøntes, jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A, side 5411, for så vidt angår servicelovens § 109. Det vil i alle tilfælde være kommunalbestyrelsen, som er ansvarlig for at tilbyde psykologbehandling til børn, som ledsager forældremyndighedsindehaveren under dennes ophold på et krisecenter. Kommunen vil have mulighed for at indgå aftale med krisecentret om at varetage opgaven, hvis krisecentret har en psykolog tilknyttet, som kan varetage behandlingsforløbet. I de tilfælde, hvor kommunen samarbejder med et krisecenter om, at krisecenteret varetager psykologbehandlingen på vegne af kommunen, vil krisecenteret ikke kunne indregne udgiften hertil i taksten.

Behandlingen vil skulle iværksættes under barnets ophold på krisecenteret eller i umiddelbar forlængelse heraf, og vil skulle udføres af en autoriseret psykolog. Den enkelte kommunalbestyrelse fastlægger selv, hvordan hjælpen vil skulle udmøntes.

Behandlingens omfang vil kunne strække sig fra mellem fire og ti timer alt efter det enkelte barns behov. Har et barn efter ti timers behandling behov for yderligere behandling, må denne bevilges efter § 32 i barnets lov eller efter anden lovgivning.

UDKAST

Pligten til at tilbyde psykologbehandling vil supplere de allerede eksisterende forpligtelser, som kommunalbestyrelsen har i forhold til at hjælpe børn og unge med behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen vil således fortsat skulle iværksætte støttende indsatser efter barnets lov over for barnet, når der er behov herfor.

Forældremyndighedsindehaveren, som barnet ledsager på krisecenteret, vil kunne afslå at give samtykke til psykologbehandling af barnet. Efter de almindeligt gældende regler vil kommunalbestyrelsen i sådanne tilfælde skulle vurdere, om der er behov for at iværksætte støttende indsatser uanset det manglende samtykke, hvis det vurderes at være til barnets bedste.

Kommunalbestyrelsen vil kunne undlade at iværksætte psykologbehandling af et barn på krisecenter, hvis behandlingen vurderes at være til skade for barnet, eksempelvis hvis barnet allerede er i et andet behandlingsforløb, og iværksættelse af psykologbehandling vil forstyrre dette.

For at sikre, at voldsudøveren ikke kan stille sig i vejen for at barnet får den tilbudte psykologbehandling efter det foreslåede § 109 b, stk. 9, i serviceloven, præciseres det, at det kun er den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under ophold på krisecenteret, som vil skulle samtykke til psykologbehandling. Denne præcisering vil ikke ændre ved forældrens mulighed for at afslå psykologbehandling, ligesom præciseringen heller ikke vil ændre ved børn, der er fyldt 12 år, segnet ret til at opsøge og modtage behandling af en psykolog i regi af en civilsamfundsorganisation jf. barnets lov § 41.

Et barn anses for at ledsage personen under dennes ophold på krisecenter, når barnet har regelmæssigt ophold på krisecentret med overnatning. Børn, der eksempelvis grundet en samværsordning ikke bor fast ved forælderen på krisecenter vil således også være omfattet af tilbuddet om psykologhjælp, forudsat at barnet har regelmæssigt ophold med overnatning.

Det foreslås med § 109 b, *stk. 10*, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde ti timers psykologbehandling til personer, der får ophold i boformer efter stk. 1. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil skulle tilbyde psykologbehandling til alle personer, som tager ophold på et krisecenter.

UDKAST

center efter § 109 b. Forpligtelsen vil svare til forpligtelsen, som efter gældende ret følger af servicelovens § 109, stk. 9, som med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive til stk. 10.

I overensstemmelse med gældende ret for psykologbehandling på kvindekrisecentre vil kommunalbestyrelsens tilrettelæggelse af psykologbehandlingen efter det foreslåede § 109 b, stk. 10, skulle ske under hensyn til det forventede forløb for henholdsvis personen med ophold på krisecenter og dennes eventuelle børn, herunder i forhold til hvor de forventes at opholde sig under forløbet, jf. Folketingstidende 2019-20 (1. samling), tillæg A, L 173, som fremsat, side 7. Psykologbehandling vil så vidt muligt skulle koordineres med den øvrige indsats for personen på krisecentret samt andre indsatser efter serviceloven og anden relevant lovgivning.

Anonymt ophold for personer på krisecenter vil ikke i sig selv kunne være en hindring for, at personen tilbydes psykologbehandling. Der henvises til Folketingstidende 2019-20 (1. samling), tillæg A, L 173, som fremsat, side 7.

Ved en times psykologbehandling forstås konsultationer, der varer 45-60 minutter, og honoraret herfor inkluderer de opgaver, som er relateret til den konkrete konsultation, herunder forberedelse, afregning, tidsbestilling, føre optegnelse m.v.

Af hensyn til at sikre den fornødne faglighed i behandlingen bør kommunalbestyrelsen i videst muligt omfang anvende psykologer, der har relevant fagligt kendskab til og behandlingsmæssig erfaring med de særlige problematikker, det vedrører, herunder f.eks. vold i nære relationer, social kontrol m.v. Dertil bør psykologbehandlingen indrettes på en måde, hvor der tages hensyn til den enkeltes særlige behov, herunder i relation til køn, seksuel orientering eller andet. Det kan være psykologer med tilknytning til et krisecenter eller lignende. Krisecentret vil enten selv kunne have en psykolog ansat eller kan typisk formidle kontakt til en psykolog, som de er vant til at samarbejde med og vil dermed ofte kunne være leverandør af psykologbehandlingen. Dette vil imidlertid ikke nødvendigvis være muligt eller hensigtsmæssigt, f.eks. hvis personen kun har kort ophold på krisecentret eller lignende.

Pligten til at tilbyde psykologbehandling vil gælde uanset opholdets varighed. Imidlertid vil ophold, hvor personen og eventuelle ledsagende børn f.eks. af sikkerhedsmæssige hensyn overflyttes til et andet krisecenter, ikke i denne forbindelse være at betragte som et nyt ophold med yderligere tilbud om ti timers psykologbehandling. Der henvises til Folketingstidende 2019-

UDKAST

20 (1. samling), tillæg A, L 173, som fremsat, side 7. Tilsvarende vil det gælde for personer med gentagne ophold inden for en kort tidsperiode, og som allerede er i gang med et forløb hos en psykolog efter denne ordning, at der som udgangspunkt ikke vil bevilges yderligere psykologbehandling.

Kommunalbestyrelsen vil snarest muligt efter modtagelse af orientering efter det foreslåede § 109 b, stk. 5, om personens ophold skulle fremsætte tilbuddet til personen med henblik på, at forløbet kan iværksættes. Forløbet kan fortsætte, efter personen er etableret i egen bolig.

Hvis personen indledningsvis takker nej til tilbuddet om psykologbehandling, vil denne under opholdet på krisecentret eller i umiddelbar forlængelse heraf kunne genoptage tilbuddet ved at rette henvendelse til kommunen herom. En person vil således kunne genoptage tilbuddet efter flytning til egen bolig, så længe det sker i tilknytning til overgangen hertil. Det vil typisk være inden for de første to måneder efter personens flytning. Formålet er at sikre, at det ikke er et spørgsmål om timing for tilbuddet om psykologbehandling, der afgør, om personen kan gøre brug af tilbuddet. Kommunen er ikke forpligtet til at genfremsætte tilbuddet.

I overensstemmelse med gældende ret for kvindekrisecentre vil psykologbehandlingen ikke kunne finansieres over krisecentrets takst for ophold, jf. Folketingstidende 2019-20 (1. samling), tillæg A, L 173, som fremsat, side 4. Kommunalbestyrelsen vil kunne tilkøbe psykologbehandling hos krisecentret, hvis krisecentret har en psykolog tilknyttet, som kan varetage behandlingsforløbet.

Til nr. 8

Det følger af § 163, stk. 2, i serviceloven, at beboerne betaler for ophold i boformer efter lovens §§ 107-110.

Det følger af § 163 a, stk. 1, 1. pkt., i serviceloven, at en kommune, der har anvist en lejer til en udslusningsbolig, jf. § 63 i almenboligloven eller § 57 a i lov om boligforhold, jf. lov nr. 342 af 22. marts 2022., skal refundere lejeren forskellen mellem lejerens udgifter til leje og andre pligtige pengeydelseer fratrukket støtte efter lov om individuel boligstøtte og det beløb, jf. servicelovens § 163, stk. 2, som lejeren skulle have betalt i et botilbud omfattet af servicelovens §§ 107, 109 eller 110.

Det følger af § 163 a, stk. 1, 2. pkt., i serviceloven, at den kommunalbestyrelse, der har anvist en lejer fra en anden boligsituation end et botilbud efter §§ 107, 109 eller 110 til en udslusningsbolig, jf. § 63 i lov om almene boliger

UDKAST

m.v. eller § 57 a i lov om boligforhold, skal refundere lejerens forskellen mellem lejerens udgifter til leje og andre pligtige pengeydelse fratrukket støtte efter lov om individuel boligstøtte og det beløb, jf. § 163, stk. 2, som lejerens skulle have betalt for ophold i et botilbud efter § 110.

Det foreslås, at der i § 163 a, stk. 1, i serviceloven tilføjes en henvisning til boformer omfattet af de foreslåede nye bestemmelser til §§ 109 a og 109 b i serviceloven i sammenhæng med henvisningen til botilbud omfattet af servicelovens §§ 107, 109 og 110.

Det følger således af den foreslåede ændring af § 163 a, stk. 1, *1. pkt.*, at den kommune, der har anvist en lejer til en udslusningsbolig, jf. § 63 i almenboligloven eller § 57 a i lov om boligforhold, vil skulle refundere lejerens forskellen mellem lejerens udgifter til leje og andre pligtige pengeydelse fratrukket støtte efter lov om individuel boligstøtte og det beløb, jf. § 163, stk. 2, som lejerens skulle have betalt i et botilbud omfattet af §§ 107, 109 eller 110 og med den foreslåede ændring også efter boformer omfattet af de foreslåede §§ 109 a og 109 b.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der også kan gives huslejerefusion beregnet i forhold til, hvad lejerens skulle have betalt i en boform omfattet af §§ 109 a og 109 b i serviceloven. Dette vil medføre, at borgere med ophold på et krisecenter efter §§ 109 a og 109 b vil skulle betale et tilsvarende beløb som for deres ophold på krisecentret ved overflytning til en udslusningsbolig efter almenboliglovens § 63 eller § 57 a i lov om boligforhold.

Det følger således af den foreslåede ændring af § 163 a, stk. 1, *2. pkt.*, at refusionen fra kommunen til lejerens, også vil gælde for boformer omfattet af §§ 109 a og 109 b.

Formålet med den foreslåede ændring er at sikre beregning af, hvor meget en borger, der ikke har haft ophold i midlertidige botilbud efter servicelovens §§ 109 a og 109 b, vil skulle refunderes af lejen, jf. § 163 a, stk. 1.

Til nr. 9

Det fremgår af servicelovens § 166, stk. 1, at kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne lov kan, medmindre andet er fastsat i denne lov eller i retssikkerhedsloven, indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i retssikkerhedsloven.

Det fremgår videre af § 166, stk. 2, at afgørelser efter § 109, stk. 3, og § 110, stk. 3, der træffes af lederen af boformen, kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i retssikkerhedsloven.

UDKAST

Som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2, som vil medføre, at § 109, stk. 3, vil blive til § 109, stk. 4, foreslås det, at henvisningen i § 166, stk. 2, til § 109, stk. 3, ændres til i stedet at henvise til § 109, stk. 4.

Som konsekvens af, at der med forslaget vil blive indført to nye boformer efter henholdsvis §§ 109 a og 109 b, foreslås det, at § 166, stk. 2, også ændres således, at afgørelser efter de foreslåede § 109 a, stk. 4, og § 109 b, stk. 4, vil kunne indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i retssikkerhedsloven og administration på det sociale område.

Dette vil medføre, at borgere med ophold på boformer efter den foreslåede §§ 109 a og 109 b, vil have klageadgang på samme måde som for kvinder på kvindekrisecentre efter § 109, stk. 3, der med lovforslagets § 1, nr. 2, vil blive til § 109, stk. 4. Til nr. 10

Det fremgår af servicelovens § 177, nr. 5, at kommunen modtager 50 pct. statsrefusion for udgifterne til borgeres ophold på tilbud efter § 109.

Det foreslås, at henvisningen til § 109 i servicelovens § 177, nr. 5, ændres til §§ 109-109 b i serviceloven.

Den foreslåede ændring til § 177, nr. 5, har til formål at sikre, at kommunen vil modtage 50 pct. statsrefusion for udgifterne til borgeres ophold på boformer efter §§ 109 a og 109 b, svarende til gældende ret for så vidt angår § 109. De gældende regler for, at kommunerne kan modtage 50 pct. refusion for udgifterne til borgernes ophold på boformer efter § 109 i serviceloven, foreslås ikke ændret.

Til § 2

Til nr. 1

Barnets lov § 41, stk. 1, vil pr. 1. januar 2024 give børn og unge, der er fyldt 12 år, ret til at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller en psykoterapeut som følge af forældres misbrugsproblemer, psykiske sygdom, konfliktfyldte samlivsophævelse eller overgreb mod barnet eller den unge, eller som følge af at barnet eller den unge har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer, i regi af civilsamfundsorganisationer uden forældremyndighedsindehaverens samtykke.

Det foreslås, at der tilføjes et nyt *stk. 3*, der vil medføre, at kun én forældremyndigheds samtykke kræves, når et barn under 12 år tilbydes behandling

UDKAST

af en psykolog i offentligt eller privat regi, eller i regi af civilsamfundsorganisationer, som følge af, at barnet har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.

Det foreslås, at der tilføjes et nyt *stk. 4*, der vil medføre, at kun én forældremyndigheds samtykke kræves, når et barn eller den unge der er fyldt 12 år tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi som følge af, at barnet eller den unge har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.

Med det foreslåede § 41 *stk. 3*, vil der kun kræves samtykke fra én forældremyndighedsindehaver, når børn under 12 år, tilbydes behandling af en psykolog, i offentligt eller privat regi, eller i regi af civilsamfundsorganisationer, som følge af, at de har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.

Med det forståede § 41, *stk. 4*, vil der kun kræves samtykke fra én forældremyndighedsindehaver når børn og unge, der er fyldt 12 år, tilbydes behandling af en psykolog i privat eller offentligt regi, der har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer. For de børn og unge, der er fyldt 12 år, vil den foreslåede tilføjelse til § 41 derfor skulle ses som en supplerende ret, da barnets lov § 41, *stk. 1*, går forud for denne foreslåede tilføjelse. Forældremyndighedsindehaveren kan dermed ikke modsætte sig, såfremt barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, selv vælger at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller psykoterapeut i regi af civilsamfundsorganisationer.

Som det fremgår af de foreslåede bestemmelsers ordlyd, gælder kravet om én forældremyndighedsindehavers samtykke uafhængigt af, om der er fælles forældremyndighed. I forlængelse heraf kan det bemærkes, at såfremt der er fælles forældremyndighed, vil den anden forældremyndighedsindehaver dermed ikke kunne modsætte sig behandlingen.

I situationer, hvor begge forældremyndighedsindehavere adspørges vil det dermed være tilstrækkeligt, at den ene samtykker. Dette kan f.eks. gøre sig gældende i de sager, hvor der er tale om et barn eller ung, der er anbragt uden for hjemmet, og barnet eller den unge har henvendt sig til psykologen sammen med f.eks. en medarbejder fra anbringelsesstedet eller en fra barnets familie eller netværk.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses ordlyd, at bestemmelsen gælder børn og unge, der har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer. Fortolkningen af *fysisk eller psykisk vold i nære relationer* lægger sig op ad definitionen herpå beskrevet i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1,

UDKAST

og vil dermed gælde de børn og unge, der indgår i eller har en relation til de angivne nære relationer, der er beskrevet i disse bemærkninger.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses ordlyd, at behandlingen vil kunne ske i offentligt eller privat regi, eller i regi af civilsamfundsorganisationer. Med *offentligt* regi menes eksempelvis i regi af en kommunal afgørelse, med *privat* regi menes eksempelvis en privat praktiserende psykolog. Med *civilsamfundsorganisationer* henvises der til samme afgrænsning af civilsamfundet som efter barnets lov § 41, stk. 1.

Det bemærkes desuden af de foreslåede stk. 3 og 4 alene vedrører retstillingen mellem forældremyndighedsindehaverne. Tilføjes til § 41 ændrer derved ikke ved de almindelige regler om, hvem der har betalingsforpligtelsen for psykologbehandlingen og indeholder derved ikke nye tilskud eller finansiering hertil.

Fsva. psykologbehandlingen i offentligt regi ændrer de foreslåede tilføjes ikke på kommunernes eksisterende forpligtelse til at iværksætte hjælp og støtte, men vedr. alene kommunernes indhentelse af samtykke, når de efter en konkret vurdering har truffet afgørelse om iværksættelse af psykologbehandling.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af § 60 i retssikkerhedsloven, at når det fremgår af lovgivningen, kan kommunalbestyrelsens, herunder jobcenterets, afgørelser og afgørelser efter § 109, stk. 3, og § 110, stk. 4, i serviceloven, der træffes af lederen af boformen, indbringes for Ankestyrelsen eller Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2, som bl.a. vil medføre, at § 109, stk. 3, i serviceloven vil blive til § 109, stk. 4, foreslås det, at »§ 109, stk. 3« i retssikkerhedslovens § 60, stk. 1, ændres til »§ 109, stk. 4«.

Som konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 7, vil blive indført to nye boformer efter henholdsvis §§ 109 a og 109 b i serviceloven, foreslås det også, at § 60, stk. 1, i retssikkerhedsloven, ændres således, at afgørelser efter §§ 109 a, stk. 4, og § 109 b, stk. 4, i serviceloven vil kunne indbringes for Ankestyrelsen.

UDKAST

Forslagene vil medføre, at borgere med ophold på boformer efter den foreslåede §§ 109 a og 109 b, vil have klageadgang på samme måde som for kvinder på kvindekrisecentre efter servicelovens § 109.

Til § 4

Til nr. 1

Almene familieboliger kan efter almenboliglovens § 63, stk. 1, anvendes som udslusningsboliger. Det fremgår af almenboliglovens § 63, stk. 3, at en udslusningsbolig, jf. § 63, stk. 1, kan anvises til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som har brug for hjælp til at opnå og fastholde en bolig, herunder personer, der opholder sig i midlertidige boformer efter §§ 107, 109 eller 110 i serviceloven, som udlejes på de vilkår, der fremgår af § 4, stk. 3, i lov om leje af almene boliger.

Den berettigede personkreds for udslusningsboliger omfatter således kvinder på krisecenter, jf. servicelovens § 109.

Da der med lovforslagets § 1, nr. 7, vil blive indført to nye boformer efter henholdsvis §§ 109 a og 109 b, og med henblik på at ligestille voldsudsatte mænd og voldsudsatte personer, der opholder sig på et krisecenter, med kvinder, der opholder sig på et krisecenter, foreslås det, at almenboligloven ændres således, at der i § 63, stk. 3, indsættes efter »§ 109«: », 109 a, 109 b«, sådan at borgere, der har ophold på en af de to nye boformer, også vil være omfattet af målgruppen for udslusningsboliger.

Med forslaget vil den berettigede personkreds for udslusningsboliger blive udvidet, og målgruppen vil hermed også omfatte personer med ophold på et krisecenter efter de foreslåede nye §§ 109 a og 109 b i serviceloven.

Til § 5

Til nr. 1

Det følger af § 57 a i lov om boligforhold, at kommunalbestyrelsen kan indgå aftale med en privat udlejer om, at udlejeren stiller ledige boliger til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning som udslusningsboliger, jf. stk. 3.

Det følger af § 57 a, stk. 3, i lov om boligforhold, at en udslusningsbolig, jf. stk. 1, kan anvises til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som har brug for hjælp til at opnå og fastholde en bolig, herunder personer, der opholder sig i midlertidige boformer

UDKAST

efter §§ 107, 109 eller 110 i lov om social service, og udlejes på de vilkår, der fremgår af stk. 4 og 5.

Da der med forslaget vil være hjemmel til to nye boformer efter henholdsvis §§ 109 a og 109 b, og med henblik på at ligestille voldsudsatte mænd og voldsudsatte personer, der opholder sig på et krisecenter, med kvinder, der opholder sig på et krisecenter, ændres også lov om boligforhold således, at der i § 57 a, stk. 3, efter »§ 109« indsættes: », 109 a, 109 b«, sådan at borgere, der har ophold på en af de to nye boformer, også vil være omfattet af målgruppen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at en lejer, der efter § 57 a i lov om bolighold får anvist en udslusningsbolig i en privat udlejningsejendom, vil blive ligestillet med en lejer, der får anvist en udslusningsbolig i en almen ejendom.

Til § 6

Til nr. 1

Det følger af § 29 b, 1. pkt., i forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1768 af 30. november 2020, som navnlig ændret ved § 6, nr. 2, i lov nr. 753 af 13. juni 2023, at opholder et barn sig i en boform efter servicelovens §§ 109 eller 110 med den ene forælder, og godtgøres det, at opholdet skyldes vold eller trusler om vold fra den anden forælder, skal der af hensyn til barnets bedste efter anmodning fra den forælder, som barnet opholder sig hos, træffes en midlertidig afgørelse om, at barnet ikke har samvær eller anden kontakt med den anden forælder. Efter bestemmelsens 2. pkt. gælder dette dog ikke, hvis det anses for bedst for barnet at have kontakt med den anden forælder.

Om betingelserne for optagelse på en boform efter servicelovens §§ 109 eller 110 og om forståelsen af vold i servicelovens § 109 henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 1, 2.1, 2.2 og 2.3, og de ved lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede ændringer af servicelovens § 109, stk. 1, og bemærkningerne her.

§ 29 b i forældreansvarsloven skal ses i lyset af, at efter lovens § 1 skal hensynet til barnets bedste og til barnets ret til trivsel og beskyttelse i alle forhold, der er omfattet af loven, komme i første række. Afgørelser efter forældreansvarsloven skal efter lovens § 4 træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet. Familieretshuset og familieretten skal ved afgørelsen have fokus på barnets trivsel og på at skærme barnet mod vold og anden behandling,

UDKAST

der udsætter barnet for skade eller fare. Endvidere skal der være fokus på at beskytte barnet mod at blive vidne til vold.

Som supplement til bestemmelserne om barnets bedste i forældreansvarslovens §§ 1 og 4 indeholder loven i § 4 a en klar formodning for, at det er bedst for et barn, at en forælder, der er idømt ubetinget fængselsstraf for personfarlig kriminalitet af grovere karakter eller for overtrædelse af en række af terrorbestemmelserne i straffeloven, at barnet ikke har samvær eller anden kontakt med denne forælder mod den anden forælders ønske.

Ved vurderingen af, hvad der er bedst for barnet, skal der tages hensyn til hovedprincipperne i forældreansvarsloven om, at et barn har ret til to forældre, og at forældrene skal tage ansvar for barnet, dels ved at drage omsorg for barnet, dels ved at samarbejde om væsentlige beslutninger vedrørende barnet. Forældreansvarsloven bygger således på en formodning om, at det er bedst for barnet at have kontakt med begge sine forældre. Der skal dog altid foretages en konkret vurdering af barnets bedste i den enkelte sag, og der kan således f.eks. træffes afgørelse om at afslå eller ophæve samvær, hvis det er bedst for barnet. Dette vil eksempelvis i udgangspunktet være tilfældet, hvis en forælder har udøvet vold mod barnet, ligesom vold mod den anden forælder kan føre til, at barnets kontakt til den voldelige forælder afskæres.

Efter bemærkningerne til forældreansvarslovens § 29 b vil den kun finde anvendelse, hvis det godtgøres, at opholdet på boformen skyldes vold fra den anden forælder, og det derfor umiddelbart anses for bedst for barnet ikke at have kontakt med den anden forælder. Ved ophold i en boform efter servicelovens § 109 (dvs. et kvindekrisecenter) vil dette normalt kunne godtgøres ved fremlæggelse af en krisecentererklæring, som kvindekrisecenteret har udfyldt, og ved ophold i en boform efter § 110 vil dette normalt kunne godtgøres ved, at boformen bidrager med lignende oplysninger om årsagen til opholdet m.v.

Med henblik på vurderingen af barnets bedste bør erklæringen m.v. indeholde oplysninger om den vold eller trusler herom, som er foregået i familien, en beskrivelse af behovet for midlertidigt at skærme barnet fra at have kontakt med den anden forælder samt oplysninger om barnets situation og belysning af barnets perspektiv, herunder i forhold til hvordan volden m.v. påvirker barnet, og hvordan barnet selv oplever sin situation i forhold til at have kontakt med den anden forælder.

Det er derfor vigtigt, at det nøje påses, at erklæringen indeholder den fornødne godtgørelse af, at opholdet skyldes vold eller trusler om vold fra den

UDKAST

anden forælder og af barnets perspektiv. Er dette ikke tilfældet, finder forældreansvarslovens § 29 b kun anvendelse, hvis disse forhold godtgøres på anden vis f.eks. ved politianmeldelse, skadestuerapport, andre sagkyndige udtalelser m.v.

Fremlægges der ikke en erklæring fra kvindekrisecentret eller tilsvarende oplysninger fra en boform efter § 110, vil det bero på en konkret vurdering, om det trods den manglende erklæring m.v. vil kunne anses for godtgjort, at betingelserne for at anvende forældreansvarslovens § 29 b er opfyldt.

Det bemærkes, at forældreansvarslovens § 29 b ikke pålægger de omhandlede boformer at udarbejde de nævnte erklæringer m.v.

Der henvises til Folketingstidende 2022-23, A, L 94 som fremsat, side 106-107.

Det foreslås, at i § 29 b, 1. pkt., i forældreansvarsloven ændres »§§ 109 eller 110« til »§§ 109-110«, og at »eller trusler om vold« udgår.

Forslaget om at ændre henvisningen i forældreansvarslovens § 29 b til serviceloven til lovens §§ 109-110 vil betyde, at forældreansvarslovens § 29 b også vil finde anvendelse, når et barn opholder sig i en boform efter de ved lovforslagets § 1, nr. 7, foreslåede nye bestemmelser i servicelovens §§ 109 a eller 109 b. Efter disse bestemmelser vil kommunalbestyrelsen skulle tilbyde midlertidigt ophold i boformer til mænd (§ 109 a) og personer (§ 109 b), som har været udsat for vold i nære relationer. Efter begge bestemmelser vil de pågældende kunne være ledsaget af børn. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, om indsættelse af §§ 109 a og 109 b i serviceloven og til bemærkningerne hertil.

Den foreslåede udvidelse af anvendelsesområdet for forældreansvarslovens § 29 b vil betyde, at opholder et barn sig i en boform efter de foreslåede bestemmelser i servicelovens §§ 109 a eller 109 b med den ene forælder, og godtgøres det, at opholdet skyldes vold fra den anden forælder, skal der af hensyn til barnets bedste efter anmodning fra den forælder, som barnet opholder sig hos, træffes en midlertidig afgørelse om, at barnet ikke har samvær eller anden kontakt med den anden forælder. Dette vil dog ikke gælde, hvis det anses for bedst for barnet at have kontakt med den anden forælder.

Det vil være en betingelse for anvendelsen af bestemmelsen for børn, der opholder sig i de omhandlede boformer, at de ovennævnte betingelser for at anvende forældreansvarslovens § 29 b er opfyldt. Den pågældende boform vil således skulle udstede en erklæring m.v., der indeholder de oplysninger,

UDKAST

der beskrevet ovenfor under gældende ret, eller det vil skulle godtgøres på anden måde, at betingelserne for at anvende forældreansvarslovens § 29 b er opfyldt.

Det bemærkes, at forslaget ikke vil pålægge de omhandlede boformer at udarbejde de nævnte erklæringer m.v.

Forslaget om at lade »eller trusler om vold« udgår af forældreansvarslovens § 29 b, 1. pkt., skal ses i sammenhæng med, at der med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås en tilsvarende ændring af servicelovens § 109, stk. 1. Som det fremgår af bemærkningerne vil den foreslåede ændring af servicelovens § 109, stk. 1, ikke medføre ændring af målgruppen for bestemmelsen, der fortsat også vil omfatte kvinder, der er udsat for trusler om vold. Tilsvarende vil gælde ved forslaget om at lade »eller trusler om vold« udgå af forældreansvarslovens § 29 b, 1. pkt. Det bemærkes, at de foreslåede bestemmelser i servicelovens §§ 109 a og 109 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, ligesom servicelovens § 109, stk. 1, foreslås affattet uden henvisning til trusler om vold.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 1, 2.1, 2.2 og 2.3, til den ved lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede ændring af servicelovens § 109, stk. 1, og bemærkningerne hertil, og til de ved lovforslagets § 1, nr. 7, foreslåede nye bestemmelser i servicelovens §§ 109 a og 109 b og bemærkningerne hertil.

Til § 7

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2024.

Det vil navnlig betyde, at henholdsvis mænd og personer vil kunne få ophold på boformer efter servicelovens §§ 109 a og 109 b fra 1. juli 2024.

For så vidt angår de foreslåede ændringer af serviceloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, vil ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 7 betyde, at disse ændringer vil finde anvendelse sager med børn, som allerede har ophold på kvindekrisecenter, hvor der endnu ikke er indhentet samtykke til psykologbehandling. Dette vil imidlertid være ubetænkeligt, da de foreslåede ændringer i forhold til verserende sager alene vil betyde, at i tilfælde af fælles forældremyndighed over barnet, vil psykologbehandlingen kunne iværksættes med samtykke alene fra den mor med del i forældremyndigheden, som barnet ledsager under opholdet.

Til § 8

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Serviceoven, barnets lov, retssikkerhedsloven, lov om almene boliger og lov om boligforhold gælder ikke for Færøerne og Grønland og kan heller ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland ved kongelig anordning. De ændringer, der med lovforslaget foreslås foretaget i disse love, skal derfor heller ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Det fremgår af § 49 i forældreansvarsloven, at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger. Loven er ved kongelig anordning nr. 680 af 6. juni 2016 sat i kraft for Grønland. Der er derfor grundlag for at sætte ændringer af forældreansvarsloven i kraft for Grønland. Ændringer af forældreansvarsloven kan derimod ikke sættes i kraft for Færøerne, da de færøske myndigheder har overtaget sagsområdet person-, familie- og arveret, herunder lovgivningen om forældreansvar.

Det foreslås, at den ved lovforslagets § 6 foreslåede ændring af forældreansvarsloven ikke skal kunne sættes i kraft for Grønland. Det skyldes, at ændringen alene er en følge af ændringer af serviceoven, og at Grønland har overtaget den sociale lovgivning, herunder de sagsområder som serviceoven regulerer.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om social service, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1089 af 16. august 2023, som ændret ved § 1 i lov nr. 482 af 12. maj 2023, § 1 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 2 i lov nr. 743 af 13. juni 2023, foretages føl- gende ændringer:</p>
<p>§ 109. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i bofor- mer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller til- svarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte. <i>Stk. 2-9. ---</i></p>	<p>1. I § 109, <i>stk. 1</i>, indsættes efter »vold«: » i nære relationer«, og »trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- og sam- livsforhold« udgår.</p>
<p>§ 109. --- <i>Stk. 3-9. ---</i></p>	<p>2. I § 109 indsættes efter <i>stk. 1</i> som nyt stykke: »<i>Stk. 2.</i> Formålet med et midler- tidigt ophold efter <i>stk. 1</i> er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og råd- givning, som kan bidrage til, at kvinden og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og råd- givning under opholdet må ikke er- statte den øvrige hjælp og støtte, som kvinden har behov for og ret til efter denne lov.« <i>Stk. 2-9</i> bliver herefter <i>stk. 3-10</i>.</p>

UDKAST

<p>§ 109. --- <i>Stk. 2-3 ---</i> <i>Stk. 4.</i> Boformer efter stk. 1 skal senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter denne lov, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. <i>Stk. 5.</i> Boformer efter stk. 1 skal så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest 3 hverdage herefter, give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter denne lov, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. <i>Stk. 5-9 ---</i></p>	<p>3. I § 109, stk. 4 og 5, der bliver stk. 5 og 6, ændres »§§ 9-9 b« til: »§ 9«.</p>
<p>§ 109. --- <i>Stk. 2-5 ---</i> <i>Stk. 6.</i> Orienteringerne efter stk. 4 og 5 skal som minimum indeholde kvindens og eventuelle børns navne og cpr-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen. For kvinder, der optages i boformen anonymt, jf. stk. 2, udelades kvindens og eventuelle børns navne og cpr-numre, og det skal i øvrigt sikres, at kvindens anonymitet opretholdes. <i>Stk. 6-9 ---</i></p>	<p>4. I § 109, stk. 6, der bliver stk. 7, ændres »stk. 4 og 5« i 1. pkt. til: »stk. 5 og 6«, og i 2. pkt. ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.</p>
<p>§ 109. --- <i>Stk. 2-6 ---</i> <i>Stk. 7.</i> Kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til kvinder på boformer efter denne be-</p>	<p>5. I § 109, stk. 7, 2. pkt., som bliver stk. 8, 2. pkt., ændres »Den« til: »For at understøtte formålet med stk. 2 skal den«.</p>

UDKAST

<p>stemmelse. Den indledende rådgivning skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, senest når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og gives, indtil kvinden og eventuelle børn er etableret i egen bolig.</p> <p><i>Stk. 8-9 ---</i></p>	
<p>§ 109. --- <i>Stk. 2-7 ---</i></p> <p><i>Stk. 8.</i> Kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager moderen under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandling skal have et omfang på mindst fire timer og op til ti timer afhængigt af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.</p> <p><i>Stk. 9 ---</i></p>	<p>6. I § 109, stk. 8, der bliver stk. 9, indsættes som 6. pkt.:</p> <p>»Ved fælles forældremyndighed over barnet, kan psykologbehandlingen iværksættes med samtykke alene fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under ophold på boformer efter stk. 1.«</p>
	<p>7. Efter § 109 indsættes:</p> <p>»§ 109 a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i</p>

boformer til mænd, som har været udsat for vold i nære relationer. Mændene kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Stk. 2. Formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at manden og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som manden har behov for og ret til efter denne lov.

Stk. 3. Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 4. Lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Stk. 5. Boformer efter stk. 1 skal senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i mandens handlekommune, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 6. Boformer efter stk. 1 skal så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest 3 hverdage herefter, give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i mandens handlekommune, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 7. Orienteringerne efter stk. 5 og 6 skal som minimum indeholde mandens og eventuelle børns navne og CPR-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen. For mænd, der optages i boformen anonymt, jf. stk. 3, udelades mandens og eventuelle børns navne og CPR-numre, og det skal i øvrigt sikres, at mandens anonymitet opretholdes.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til mænd på boformer efter denne bestemmelse. For at understøtte formålet efter stk. 2, skal den indledende rådgivning iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere manden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem manden og den medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, senest når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og gives, indtil manden og eventuelle børn er etableret i egen bolig.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager faren under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandlingen

skal have et omfang på mindst 4 timer og op til 10 timer afhængigt af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf. Psykologbehandlingen kan iværksættes med samtykke alene fra den far, som barnet ledsager under opholdet på boformer efter denne bestemmelse. Ved fælles forældremyndighed over barnet, kan psykologbehandlingen iværksættes med samtykke alene fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under ophold på boformer efter stk. 1.

Stk. 10. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 10 timers psykologbehandling til mænd, der får ophold i boformer efter stk. 1. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

§ 109 b. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som har været udsat for vold i nære relationer. Personerne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Stk. 2. Formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at personen og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet må ikke erstatte den øvrige hjælp og støtte, som personen har behov for og ret til efter denne lov.

Stk. 3. Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 4. Lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Stk. 5. Boformer efter stk. 1 skal senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i personens handlekommune, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 6. Boformer efter stk. 1 skal så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest 3 hverdage herefter, give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i personens handlekommune, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 7. Orienteringerne efter stk. 5 og 6 skal som minimum indeholde personens og eventuelle børns navne og CPR-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen.

For personer, der optages i boformen anonymt, jf. stk. 3, udelades personens og eventuelle børns navne og CPR-numre, og det skal i øvrigt sikres, at personens anonymitet opretholdes.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til personer på boformer efter denne bestemmelse. For at understøtte formålet efter stk. 2, skal den indledende rådgivning iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere personen til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem personen og den medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, senest når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og gives, indtil personen og eventuelle børn er etableret i egen bolig.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager forælderen under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandling skal have et omfang på mindst 4 timer og op til 10 timer afhængigt af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog.

UDKAST

	<p>Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf. Psykologbehandlingen kan iværksættes med samtykke alene fra den forælder, som barnet ledsager under opholdet på boformer efter denne bestemmelse. Ved fælles forældremyndighed over barnet, kan psykologbehandlingen iværksættes med samtykke alene fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet ledsager under ophold på boformer efter stk. 1.</p> <p><i>Stk. 10.</i> Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 10 timers psykologbehandling til personer, der får ophold i boformer efter stk. 1. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf. «</p>
<p>§ 163 a. Den kommune, der har anvist en lejer til en udslusningsbolig, jf. § 63 i lov om almene boliger m.v., skal refundere lejerens forskellen mellem lejerens udgifter til leje og andre pligtige pengeydelse fratrasket støtte efter lov om individuel boligstøtte og det beløb, jf. § 163, stk. 2, som lejerens skulle have betalt i et botilbud omfattet af §§ 107 eller 110. Lejerens udgifter til beboerindskud eller depositum indgår dog ikke i beregningen af refusionen. Social- og ældreministeren</p>	<p>8. I § 163 a, stk. 1, 1. og 2. pkt., indsættes efter »109«: », 109 a, 109 b«.</p>

UDKAST

<p>fastsætter nærmere regler i en bekendtgørelse om de i denne bestemmelse nævnte forhold.</p> <p><i>Stk. 2. ---</i></p>	
<p>§ 166. ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> Afgørelser efter § 109, stk. 3, og § 110, stk. 3, der træffes af lederen af boformen, kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.</p>	<p>9. I § 166, stk. 2, ændres »§ 109, stk. 3« til: »§ 109, stk. 4, § 109 a, stk. 4, § 109 b, stk. 4«.</p>
<p>§ 177. Staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til:</p> <p>1-4)</p> <p>5) Boformer efter §§ 109 og 110, herunder udgifter til bistands-, støtte-, beskæftigelses- og aktivitetstilbud m.v. i forbindelse med boformen.</p>	<p>10. I § 177, stk. 1, nr. 5, ændres »§§ 109 og 110« til »§§ 109-110«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I barnets lov, jf. lov nr. 721 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 41. ---</p> <p><i>Stk. 2. ---</i></p>	<p>1. I § 41 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:</p> <p style="padding-left: 40px;">»Stk. 3. Kun én forældremyndigheds samtykke kræves, når et barn under 12 år tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi, eller i regi af civilsamsfundsorganisationer, som følge af, at barnet har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.</p> <p style="padding-left: 40px;"><i>Stk. 4.</i> Kun én forældremyndigheds samtykke kræves, når et barn eller en ung, der er fyldt 12 år, tilbydes behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi som følge</p>

UDKAST

	<p>af, at barnet eller den unge har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022, som ændret ved lov nr. 912 af 21. juni 2022, § 2 i lov nr. 482 af 12. maj 2023, § 2 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 1 i lov nr. 754 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 60. Når det fremgår af lovgivningen, kan kommunalbestyrelsens, herunder jobcenterets, afgørelser og afgørelser efter § 109, stk. 3, og § 110, stk. 4, i lov om social service, der træffes af lederen af boformen, indbringes for Ankestyrelsen eller Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.</p> <p><i>Stk. 2-3.</i></p>	<p>1. I § 60, <i>stk. 1</i>, ændres »§ 109, stk. 3« til »§ 109, stk. 4, § 109 a, stk. 4, § 109 b, stk. 4«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 4</p> <p>I lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1877 af 27. september 2021, som ændret bl.a. ved § 3 i lov nr. 482 af 12. maj 2023 og senest ved lov nr. 681 af 6. juni 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 63. ---</p> <p><i>Stk. 2.---</i></p> <p><i>Stk. 3.</i> En udslusningsbolig, jf. stk. 1, kan anvises til personer med betydelig nedsat psykisk funktions-</p>	<p>1. I § 63, <i>stk. 3</i>, indsættes efter »109«: », 109 a, 109 b«.</p>

UDKAST

<p>evne eller særlige sociale problemer, som har brug for hjælp til at opnå og fastholde en bolig, herunder personer, der opholder sig i midlertidige boformer efter §§ 107, 109 eller 110 i lov om social service, som udlejes på de vilkår, der fremgår af § 4, stk. 3, i lov om leje af almene boliger. Almene ungdomsboliger, der anvendes som udslusningsboliger efter stk. 1, skal dertil anvises til unge uddannelsessøgende og andre unge med et særligt behov derfor.</p> <p><i>Stk. 4-5. ---</i></p>	
	<p style="text-align: center;">§ 5</p> <p>I lov om boligforhold, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 342 af 22. marts 2022, som ændret ved § 2 i lov nr. 889 af 21. juni 2022, § 2 i lov nr. 1311 af 27. september 2022, § 5 i lov nr. 482 af 12. maj 2023 og ved § 25 i lov nr. 679 af 3. juni 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 57 a. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> En udslusningsbolig, jf. stk. 1, kan anvises til personer med betydelig nedsat psykisk funktions- evne eller særlige sociale proble- mer, som har brug for hjælp til at opnå og fastholde en bolig, herun- der personer, der opholder sig i midlertidige boformer efter §§ 107, 109 eller 110 i lov om social ser- vice, og udlejes på de vilkår, der fremgår af stk. 4 og 5.</p> <p><i>Stk. 4-5. ---</i></p>	<p>1. I § 57 a, <i>stk. 3</i>, indsættes efter »109«: », 109 a, 109 b«.</p>

UDKAST

	§ 6
	I forældreansvarsloven, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1768 af 30. no- vember 2020, som ændret ved lov nr. 2215 af 29. december 2020 og § 6 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, fo- retages følgende ændring:
§ 29 b. Opholder et barn sig i en bo- form efter §§ 109 eller 110 i lov om social service med den ene foræl- der, og godtgøres det, at opholdet skyldes vold eller trusler om vold fra den anden forælder, skal der af hensyn til barnets bedste efter an- modning fra den forælder, som bar- net opholder sig hos, træffes en midlertidig afgørelse om, at barnet ikke har samvær eller anden kon- takt med den anden forælder. Dette gælder dog ikke, hvis det anses for bedst for barnet at have kontakt med den anden forælder.	1. I § 29 b, 1. pkt., ændres »§§ 109 eller 110« til: »§§ 109-110«, og »eller trusler om vold« udgår.